

Arbeidsmarkttrapportage

Supermarkten

Vergeleken met detailhandel food

Deze rapportage biedt inzicht in de arbeidsmarktontwikkelingen binnen de branche supermarkten. Gegevens zijn beschikbaar voor de periode 2013-2030. Cijfers tot en met 2021 betreffen realisaties. De cijfers van 2022 en later zijn prognoses. In dit rapport wordt de branche supermarkten vergeleken met de subsector detailhandel food.

De informatie in deze rapportage is in belangrijke mate gebaseerd op gegevens van de Belastingdienst, Kamer van Koophandel, Basisregistratie personen (BRP, voorheen GBA) en Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Het CBS stelt deze bronnen onder strikte voorwaarden beschikbaar voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Op de gegevens in deze bronnen zijn door ABF Research bewerkingen uitgevoerd. De arbeidsmarktprognoses zijn opgesteld met behulp van Hermes, het arbeidsmarktprognosemodel van ABF Research.

Voor de indeling van bedrijven naar branchecluster wordt gebruik gemaakt van de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) van het CBS die in het register van de Kamer van Koophandel (KvK) is vermeld. Indien de distributiecentra (DC's) van een bedrijf organisatorisch/juridisch onderdeel zijn van retail en bijgevolg onder hetzelfde KvK nummer (en daarmee SBI) staan geregistreerd, dan tellen de werkzame personen bij deze DC's mee. Bedrijven die primair als webwinkel staan geregistreerd in het KvK-register (zie Bijlage - Branche indeling: SBI 47.91X) zijn geen onderdeel van de huidige rapportage. Voor het branchecluster webwinkels is een aparte rapportage beschikbaar. Werkzame personen bij bedrijven die niet primair als webwinkel in het KvK-register staan geregistreerd en onder hetzelfde KvK-nummer een webwinkel exploiteren, worden allen meegenomen in de rapportage.

Het aantal werkenden bij bedrijven in de branche supermarkten staat in deze rapportage centraal. Onder werkenden vallen alle werknemers op de loonlijst en zelfstandigen. Deze groep omvat tevens directeur-groootaandeelhouders (dga's), stagiaires en oproepkrachten. Het aantal werkenden wordt gemeten in personen en in fte. Fte staat voor *fulltime equivalents*, oftewel voltijds dienstverband. Twee personen die beiden een halve week werken vormen samen één fte. Prognoses van het aantal werkenden luiden altijd in fte, omdat ontwikkelingen in deeltijdpercentages geen onderdeel vormen van het prognosemodel.

In de bijlage worden relevante begrippen nader toegelicht.

Een aparte paragraaf is gewijd aan de verbijzondering van een aantal persoons- en baankenmerken naar de groepen werknemers (inclusief oproepkrachten en stagiaires) en zelfstandigen (inclusief dga's).

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Arbeidsmarktstatistieken	4
Omvang en dynamiek	4
Persoonskenmerken	8
Baankenmerken	12
Arbeidsmarktstatistieken – werknemers en zelfstandigen	18
Omvang en dynamiek	20
Persoonskenmerken	22
Baankenmerken	27
Arbeidsmarktprognoses	35
Arbeidsmarktsamenstelling	37
Bijlagen	40

Samenvatting

Het aantal werkenden in de branche supermarkten is tussen 2013 tot 2021 met 16 % toegenomen. Dit correspondeert met 43.780 werkenden en 35.730 fte. In de periode 2021 - 2030 neemt het aantal werkenden naar verwachting toe met 5.230 fte (4 %). De verwachte stijging van het aantal werkenden in de periode 2021-2030 in de subsector detailhandel food bedraagt 3 % (5.990 fte).

Tabel 1

	2013	2016	2019	2021	2026	2030
Supermarkten						
Aantal werkenden (in personen)	281.905	311.505	329.335	325.685		
Aantal werkenden (in fte)	110.280	124.060	141.975	146.010	150.725	151.240
Arbeidsvraag (in fte)				149.805	155.430	155.945
Personeelsaanbod (in fte)				151.170	160.620	162.880
Spanningsindex (aantal vacatures per 100 werkzoekenden)				99,1	96,8	95,7
Gemiddelde leeftijd (in jaren)	31,0	30,4	30,1	30,1	30,2	30,3
Aandeel mannen (in %)	47,9	47,4	46,4	45,9	44,2	43,6
Gemiddeld bruto jaarinkomen per fte (nominaal)	20.560	18.760	18.755	19.650		
Gemiddelde duur werkweek (in uren)	14,9	15,1	16,4	17,1		
Aandeel flexibele arbeidsovereenkomst (in %)	65,6	75,2	71,0	71,9		
Detailhandel food						
Aantal werkenden (in personen)	340.700	371.965	390.505	389.985		
Aantal werkenden (in fte)	147.065	162.185	180.570	187.300	192.450	193.290
Arbeidsvraag (in fte)				192.300	200.640	201.915
Personeelsaanbod (in fte)				193.795	203.340	205.875
Spanningsindex (aantal vacatures per 100 werkzoekenden)				99,2	98,7	98,1
Gemiddelde leeftijd (in jaren)	33,4	32,8	32,5	32,7	32,7	32,8
Aandeel mannen (in %)	48,0	47,3	46,3	45,9	43,7	42,8
Gemiddeld bruto jaarinkomen per fte (nominaal)	21.095	19.695	19.890	20.965		
Gemiddelde duur werkweek (in uren)	16,4	16,6	17,6	18,5		
Aandeel flexibele arbeidsovereenkomst (in %)	64,1	73,0	69,6	70,3		

De spanningsindex voor de branche supermarkten neemt in de periode 2021-2030 af van 99,1 naar 95,7. De spanningsindex voor de detailhandel food laat voor deze periode een afname zien van 99,2 tot 98,1. De spanningsindex wordt gemeten als het verwachte aantal vacatures per 100 werkzoekenden en is daarmee een maat voor de krapte op de arbeidsmarkt. Een stijgende waarde geeft aan dat de spanning is toegenomen. Een spanningsindex hoger dan 100 duidt op een zeer krappe arbeidsmarkt. Hierbij is geen rekening gehouden met kwalitatieve aspecten in vraag en aanbod. Het gemiddeld bruto inkomen per fte per jaar bedraagt 19.650 euro en de gemiddelde werkweek duurt 17,1 uur (detailhandel food: 20.965 euro en 18,5 uur). Het aandeel flexibele arbeidsovereenkomsten neemt in de periode 2013 tot 2021 toe van 65,6 % tot 71,9 % (detailhandel food: van 64,1 tot 70,3 %).

Tabel 2

	2013	2016	2019	2021	2026	2030
Supermarkten						
Aantal werkenden (fte)	110.280	124.060	141.975	146.010	150.725	151.240
Aantal werkenden 55+ (fte)	7.750	9.625	12.275	13.705	16.420	16.905
Aandeel werkenden 55+ (%)	7,0	7,8	8,6	9,4	10,9	11,2
Uitstroom 55+ (fte)	660	885	1.180	1.485	1.840	2.100
Aandeel uitstroom 55+ (% t.o.v. aantal werkenden 55+)	8,5	9,2	9,6	10,8	11,2	12,4
Detailhandel food						
Aantal werkenden (fte)	147.065	162.185	180.570	187.300	192.450	193.290
Aantal werkenden 55+ (fte)	13.850	16.605	20.605	23.800	27.975	28.620
Aandeel werkenden 55+ (%)	9,4	10,2	11,4	12,7	14,5	14,8
Uitstroom 55+ (fte)	1.415	1.685	2.165	2.250	2.985	3.405
Aandeel uitstroom 55+ (% t.o.v. aantal werkenden 55+)	10,2	10,1	10,5	9,5	10,7	11,9

Opmerking: De uitstroom in 2021 moet door een onvolledige registratie van de uitstroom van de groep zelfstandigen / dga's worden beschouwd als een onderschatting.

Het aandeel werkenden 55+ in de branche supermarkten bedraagt in 2021 9,4 % van het aantal werkenden. Naar verwachting is dit aandeel in 2030 11,2 %. De verwachte uitstroom van het aantal 55+ in de branche supermarkten is in 2030 12,4 %. In de subsector detailhandel food is dit aandeel in 2030 11,9 % van het aantal werkenden.

Arbeidsmarktprognoses

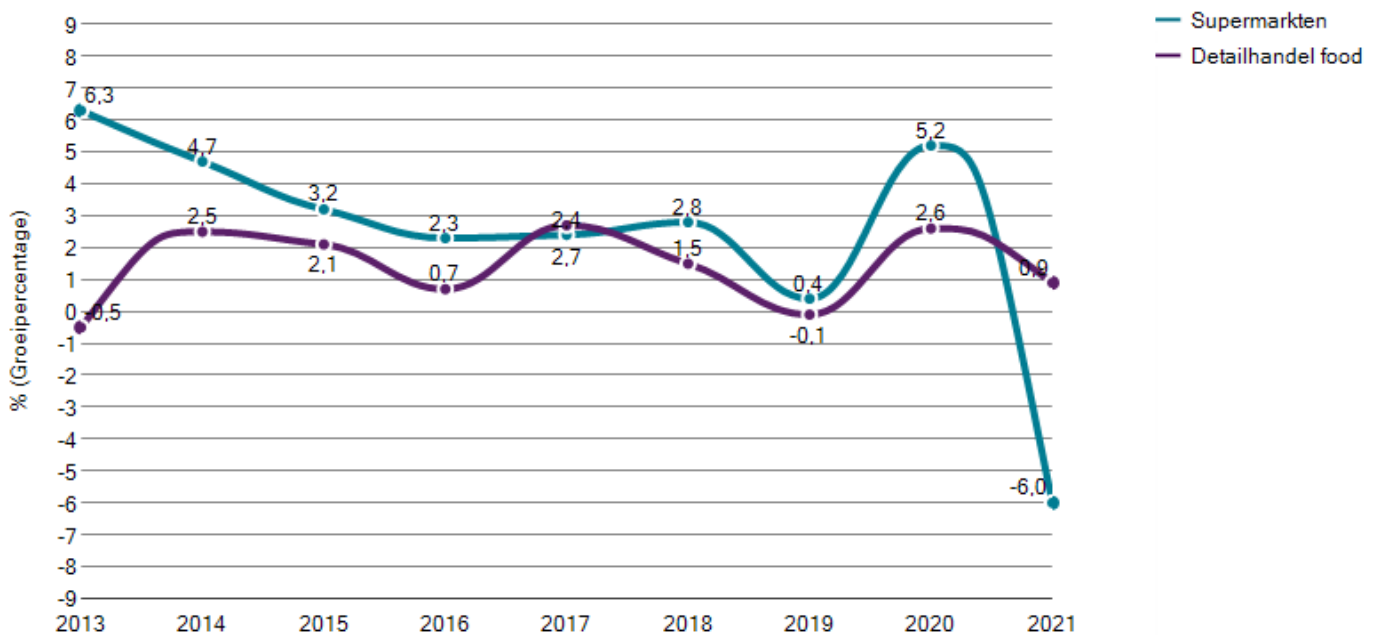
De prognose voor het aantal werkenden wordt in het Hermes-arbeidsmarktprognosemodel van ABF bepaald door een combinatie van de verwachte arbeidsvraag en het verwachte personeelsaanbod. De arbeidsvraag in een regio is afhankelijk van de historische ontwikkeling, demografie, woningmarkt, inkomen, arbeidsproductiviteit en internetaandeel. Het personeelsaanbod in een regio is met name afhankelijk van de demografische ontwikkeling voor relevante bevolkingsklassen. Door confrontatie van arbeidsvraag en personeelsaanbod wordt op regionaal niveau het aantal werkenden bepaald. De input voor het Hermes-model bestaat uit gedetailleerde statistieken uit de microbestanden van het CBS en prognoses van ondermeer ABF, CPB, Thuiswinkel.org en economisch onderzoek van ING.

Arbeidsmarktstatistieken

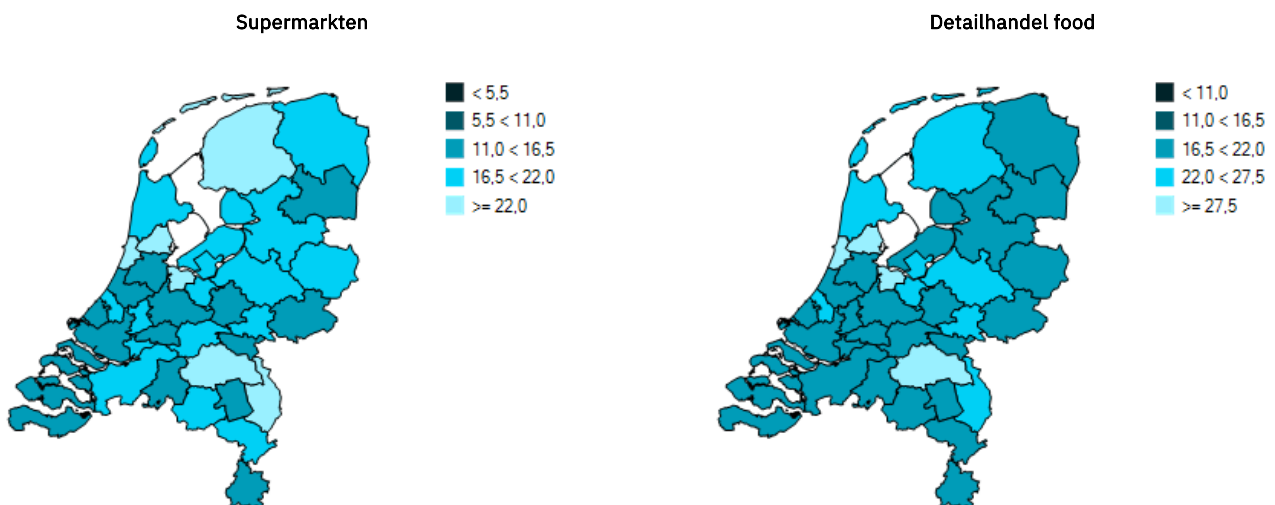
Omvang en dynamiek

In totaal werken 325.685 personen in de branche supermarkten (detailhandel food: 389.985 personen). Deze personen zijn samen goed voor 146.010 fte (detailhandel food: 187.300 fte). In deze paragraaf worden ingegaan op de ontwikkeling van het aantal werkenden in de tijd en de uitsplitsing naar regio's. Ook wordt aandacht besteed aan de arbeidsmarktdynamiek.

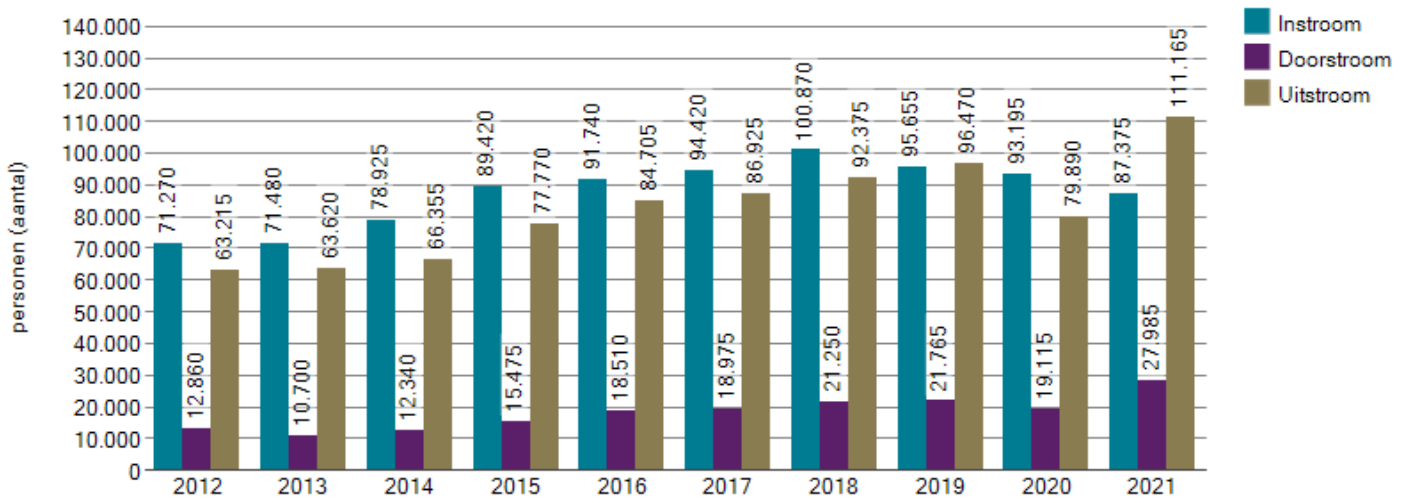
Figuur 1: Relatieve ontwikkeling (jaar op jaar) van het aantal werkenden supermarkten en detailhandel food

Figuur 2: Aantal werkenden per 1.000 inwoners supermarkten en detailhandel food per arbeidsmarktregio in 2021

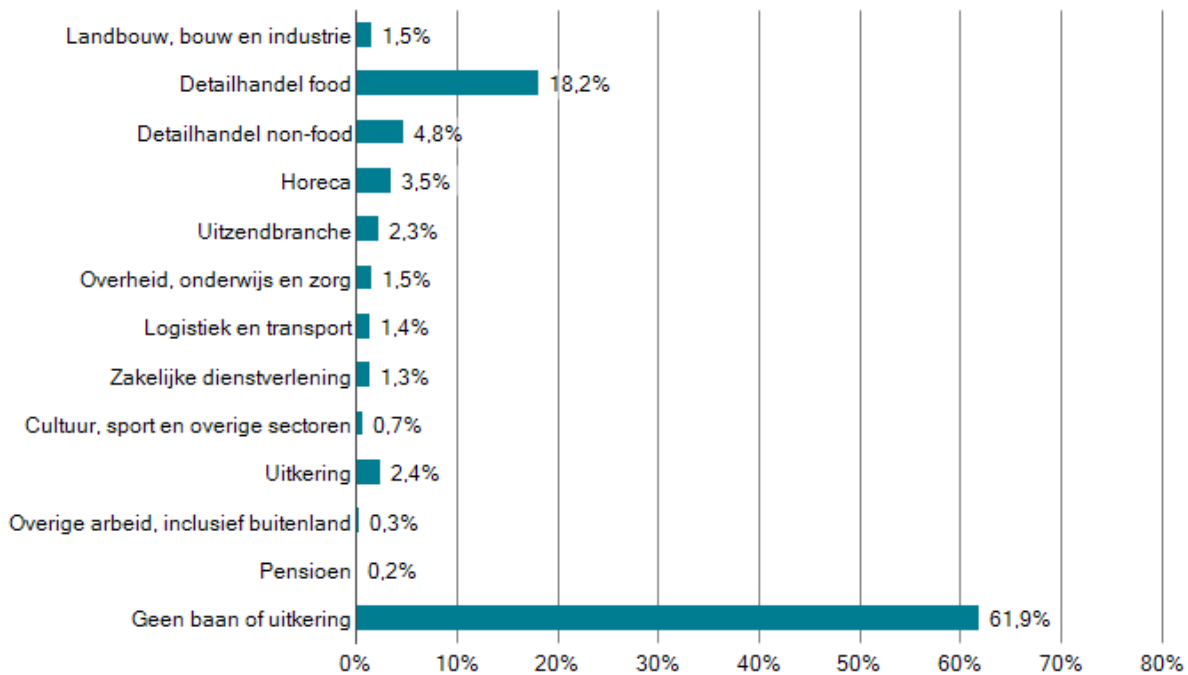

Figuur 3: Instroom, doorstroom en uitstroom supermarkten

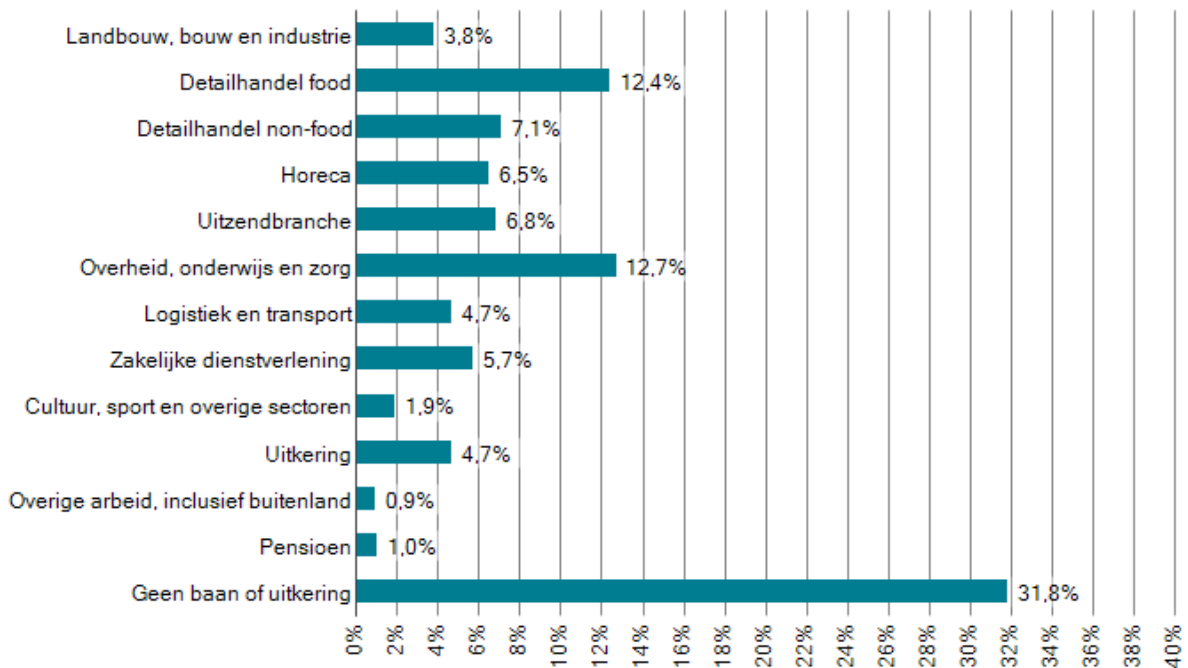

Opmerking: In 2021 zijn 87.375 personen ingestroomd in de branche supermarkten. Met doorstroom wordt bedoeld het aantal personen dat binnen van werkgever is veranderd. De instroom, doorstroom en uitstroom in 2021 moeten door een onvolledige registratie van de groep "zelfstandigen" op dit onderdeel worden beschouwd als een onderschatting.

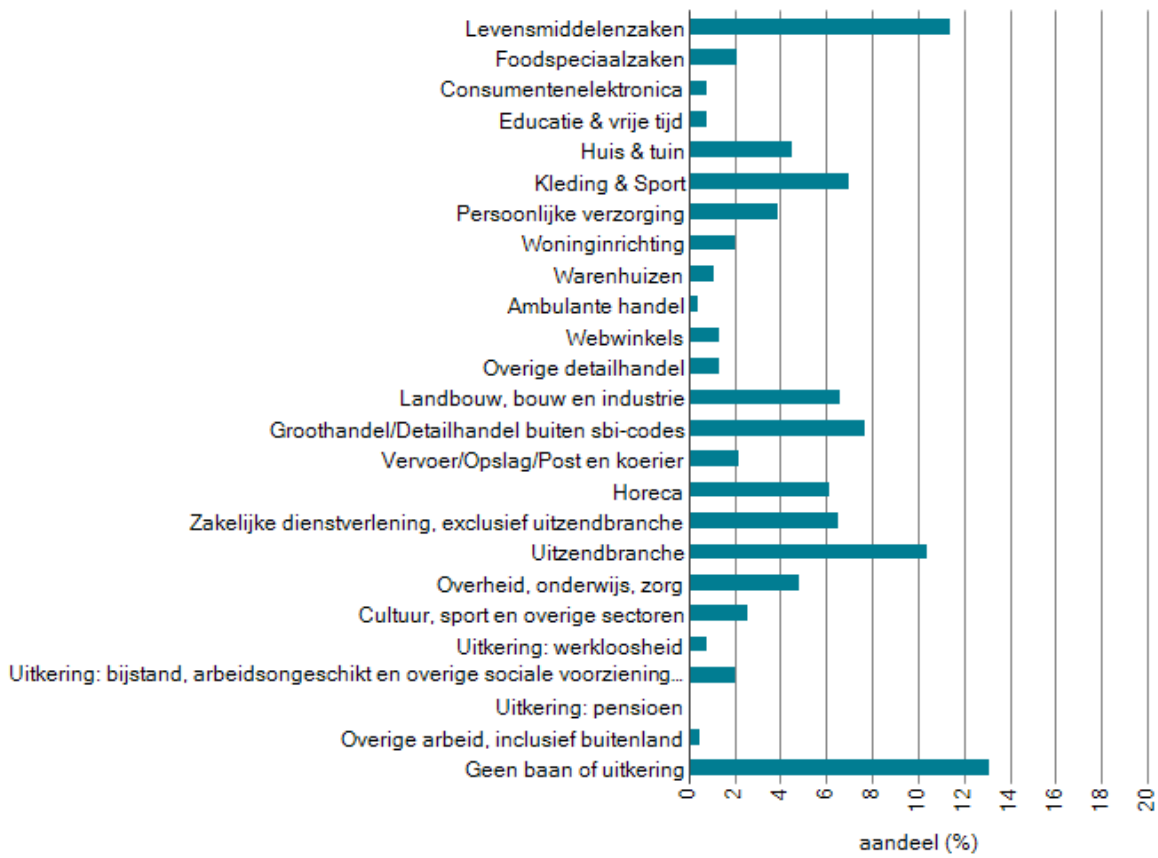
Figuur 4: Verdeling van instroom supermarkten over sector van herkomst (2020-2021)

Figuur 5: Verdeling van uitstroom supermarkten over sector van bestemming (2019-2020)

Figuur 6: Verdeling van gediplomeerden aan detailhandelopleidingen naar arbeidsmarktsegment anderhalf jaar na slagen (gemiddelde over meerdere jaren)

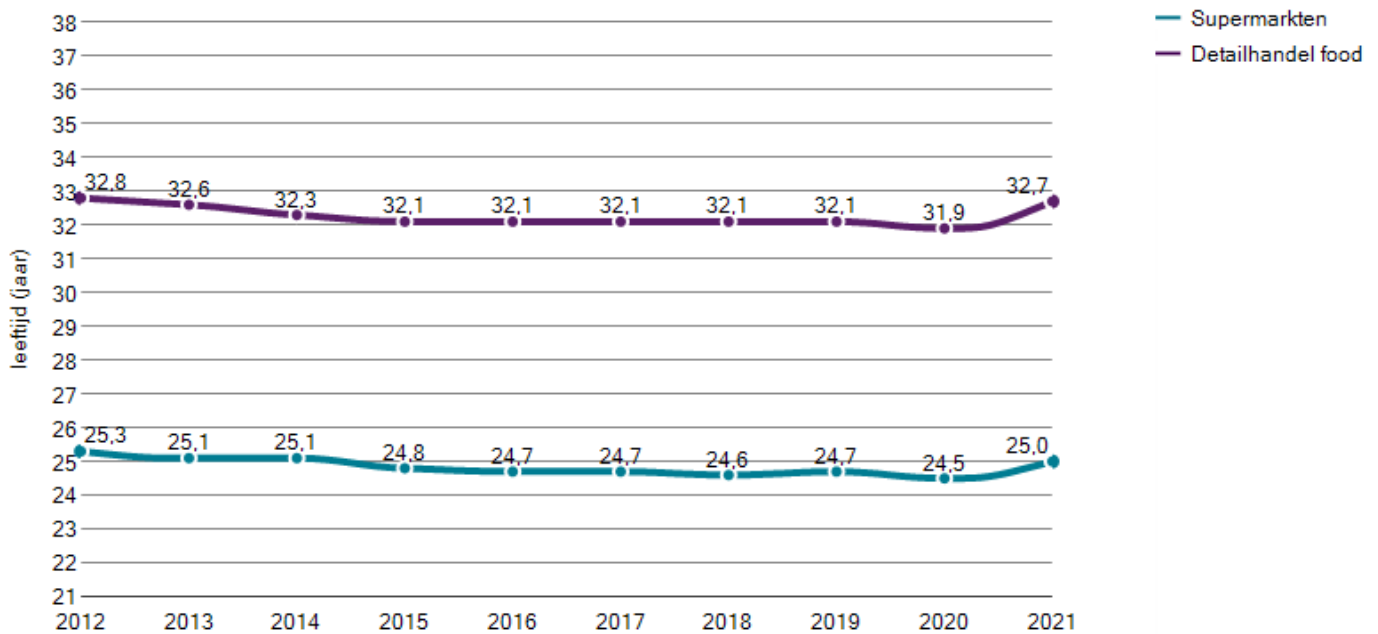

Meer informatie over de ontwikkeling van de arbeidsmarktpositie van studenten en geslaagden aan detailhandelopleidingen zijn vermeld in een aparte rapportage Onderwijsstatistieken.

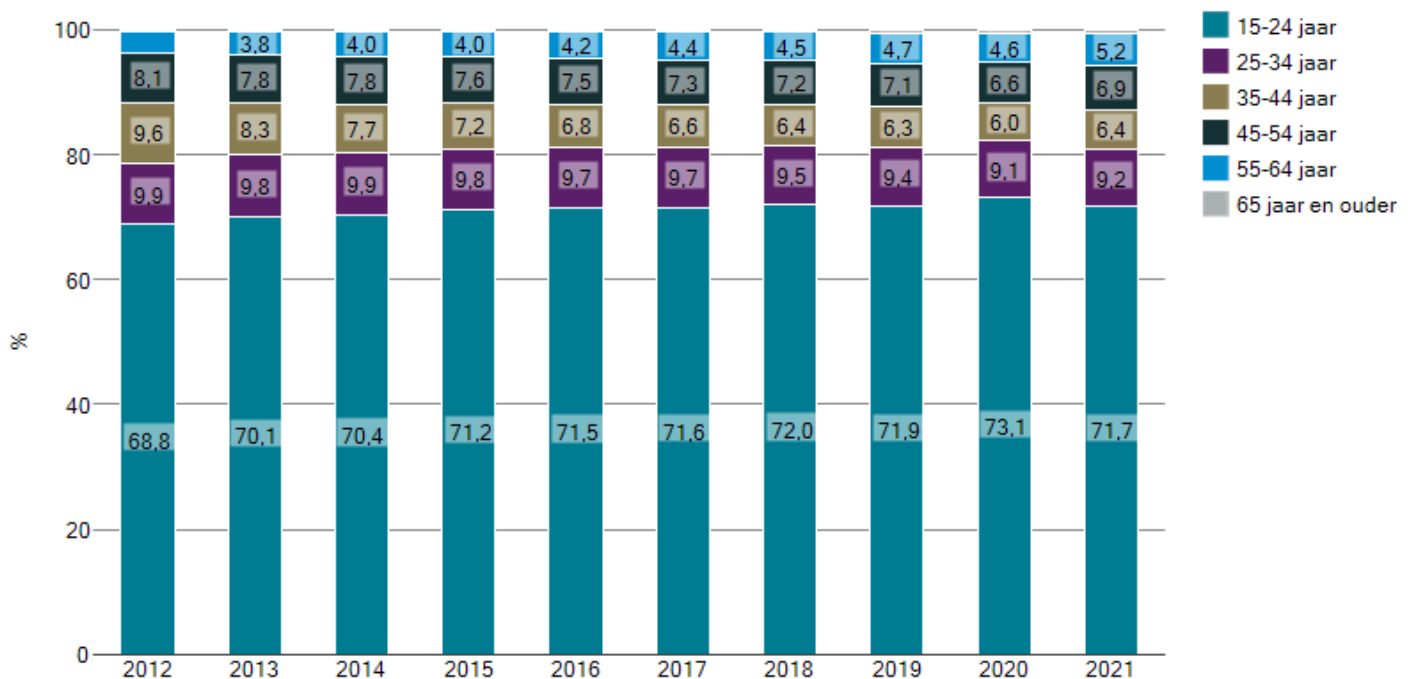
Persoonskenmerken

In deze paragraaf wordt nadere informatie gegeven over persoonskenmerken van werkkenden in de branche supermarkten in vergelijking met de subsector detailhandel food. Gemiddelde waarden in deze paragraaf zijn gebaseerd op het aantal werkende personen. Deze waarden kunnen afwijken van de waarden in tabel 1, die zijn gebaseerd op voltijdsdienstverbanden (fte).

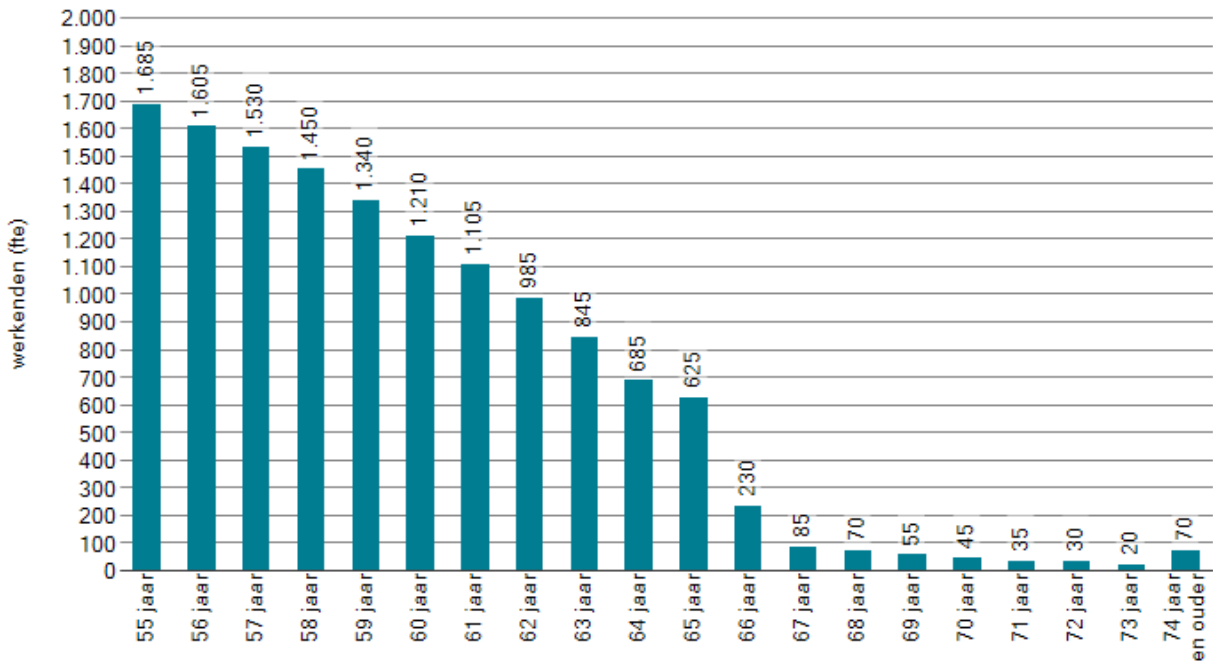
Figuur 7: Gemiddelde leeftijd werkkenden supermarkten en detailhandel food

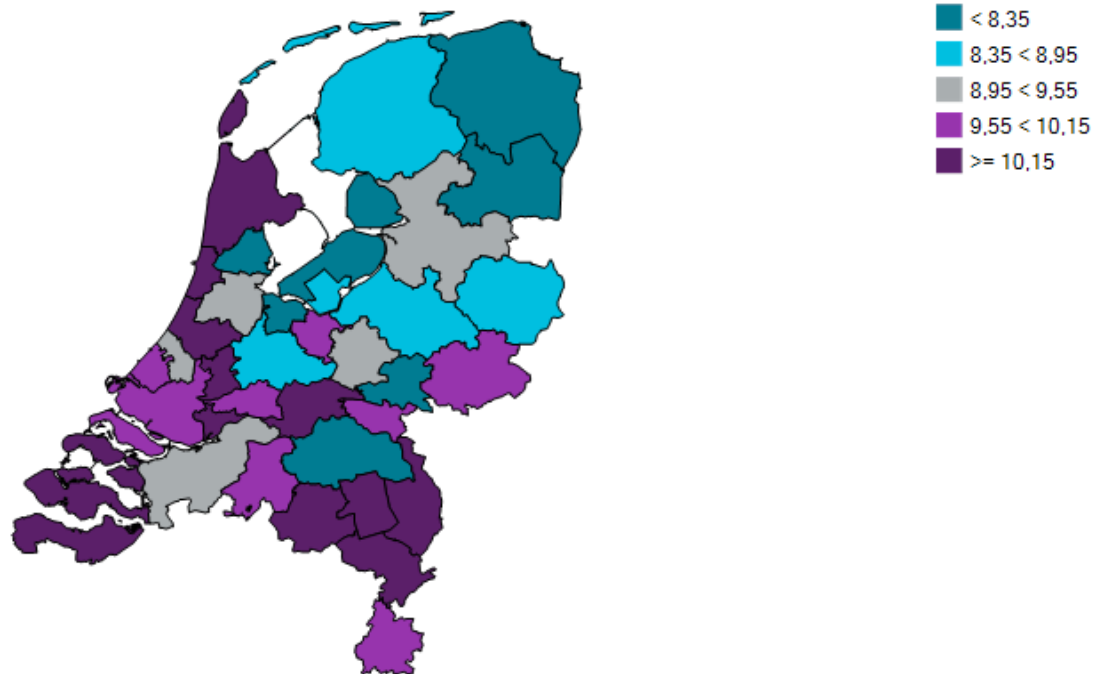
Figuur 8: Werkenden naar leeftijdsklasse supermarkten

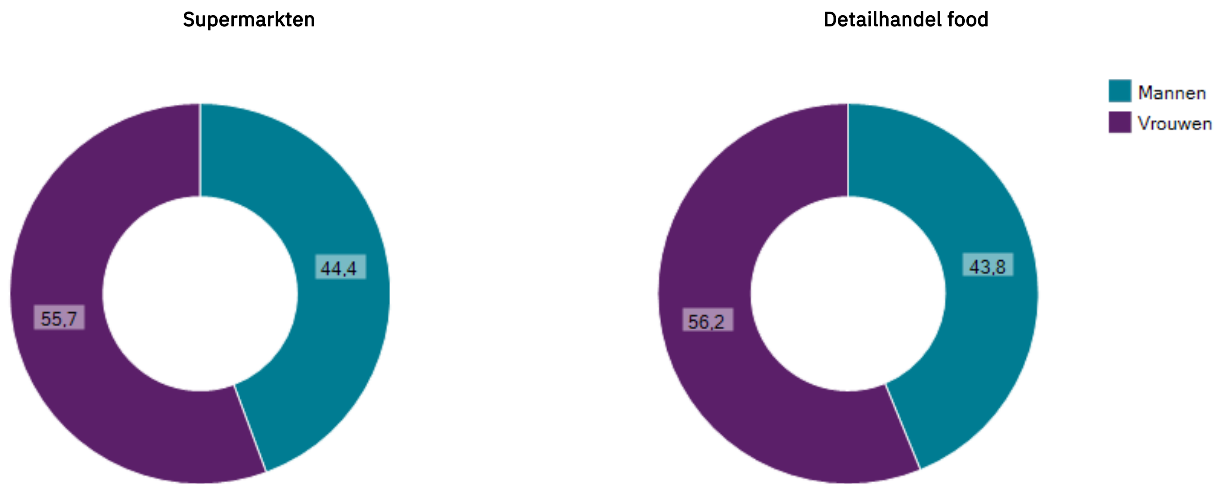
Figuur 9: Aantal werkenden 55 jaar en ouder supermarkten 2021

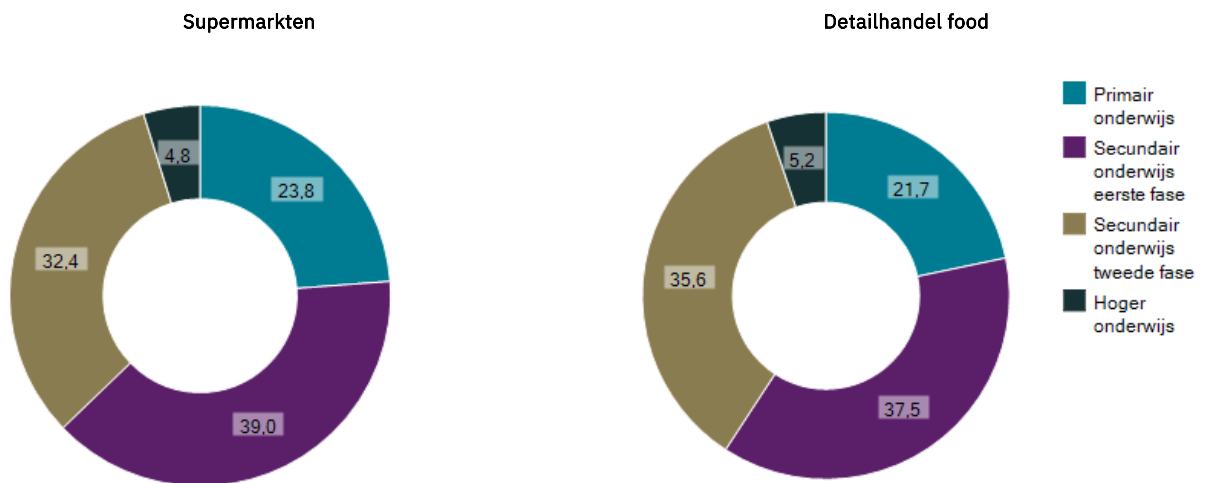
Figuur 10: Aandeel werkenden 55 jaar en ouder supermarkten 2021

Figuur 11: Werkenden naar geslacht supermarkten en detailhandel food in 2021 (in %)

Figuur 12: Werkenden naar opleidingsniveau supermarkten en detailhandel food in 2021 (in %)

Toelichting: Secundair onderwijs eerste fase omvat mbo-1 en havo/vwo onderbouw. Secundair onderwijs tweede fase betreft mbo-2 tot en met mbo-4 en havo/vwo bovenbouw.

Tabel 3: Persoonskenmerken supermarkten per arbeidsmarktregio in 2021

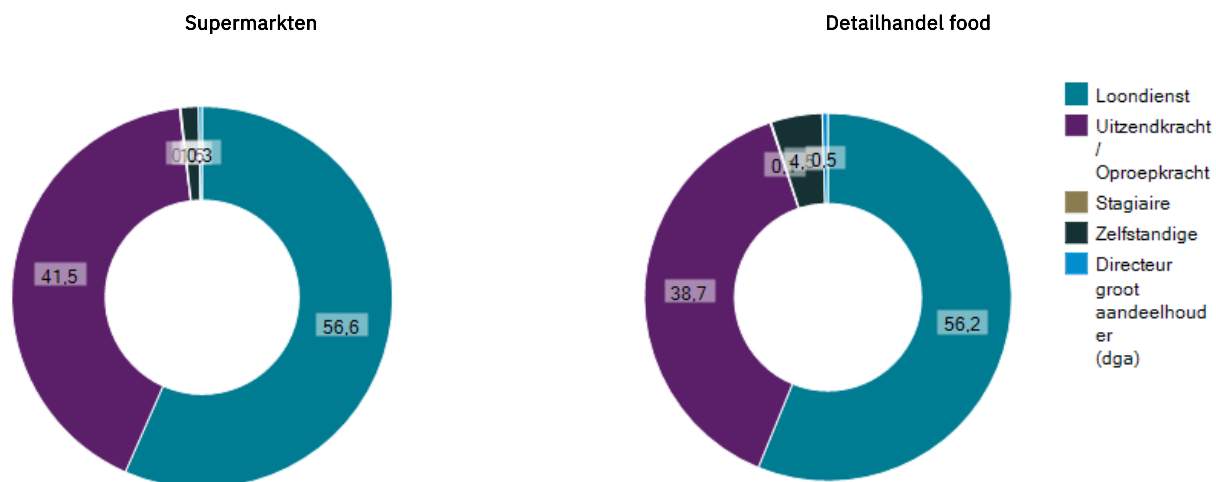
Arbeidsmarktregio	Gemiddelde leeftijd	Aandeel mannen (%)	Aandeel hoger onderwijs (%)
Groningen	25,0	44,6	5,1
Friesland	25,1	44,4	3,6
Drenthe	25,7	43,3	3,7
Twente	25,1	43,0	3,4
Stedendriehoek en Noordwest Veluwe	24,9	43,0	2,9
Midden-Gelderland	23,6	45,6	4,0
Rijk van Nijmegen	26,0	45,4	11,0
Achterhoek	25,4	41,8	3,3
Rivierenland	27,2	43,3	4,5
Flevoland	24,1	41,0	4,9
Gooi en Vechtstreek	23,5	46,5	6,5
Midden-Utrecht	25,7	45,4	6,9
Amersfoort	24,5	46,4	4,3
Noord-Holland Noord	26,0	44,6	5,4
Zaanstreek/Waterland	19,8	46,0	2,2
Groot Amsterdam	27,3	45,0	9,5
Holland Rijnland	27,0	42,3	5,0
Midden-Holland	25,9	42,7	4,5
Haaglanden	27,4	45,5	5,1
Rijnmond	26,6	43,1	4,8
Drechtsteden	26,1	42,1	4,0
Zeeland	27,8	39,6	3,2
West-Brabant	26,0	41,9	4,5
Midden-Brabant	26,2	43,8	6,0
Noordoost-Brabant	22,1	45,9	3,9
Zuidoost-Brabant	26,0	44,5	6,4
Noord-Limburg	25,4	44,8	3,8
Zuid-Limburg	26,4	45,4	4,4
Helmond-De Peel	26,4	42,3	5,3
Midden-Limburg	26,7	45,3	4,5
Zuid-Holland Centraal	24,8	44,4	4,5
Gorinchem	25,8	40,6	4,0
Regio Zwolle	25,3	44,8	3,9
Zuid-Kennemerland en IJmond	22,7	46,6	5,0
FoodValley	25,0	42,7	4,1
Totaal	25,0	44,4	4,8

Toelichting: Indien een punt of streep getoond wordt dan valt de data onder de drempelwaarde.

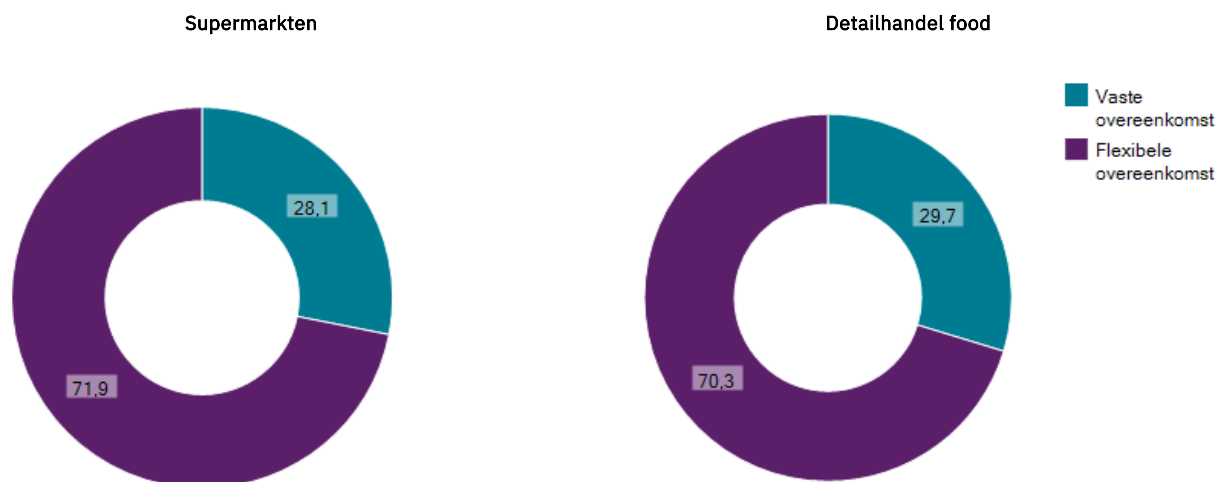
Baankenmerken

In deze paragraaf wordt nadere informatie gegeven over baankenmerken van werkenden in de branche supermarkten in vergelijking met de subsector detailhandel food. Gemiddelde waarden in deze paragraaf zijn gebaseerd op het aantal werkende personen. Deze waarden kunnen afwijken van de waarden in tabel 1, die zijn gebaseerd op voltijdsdienstverbanden (fte).

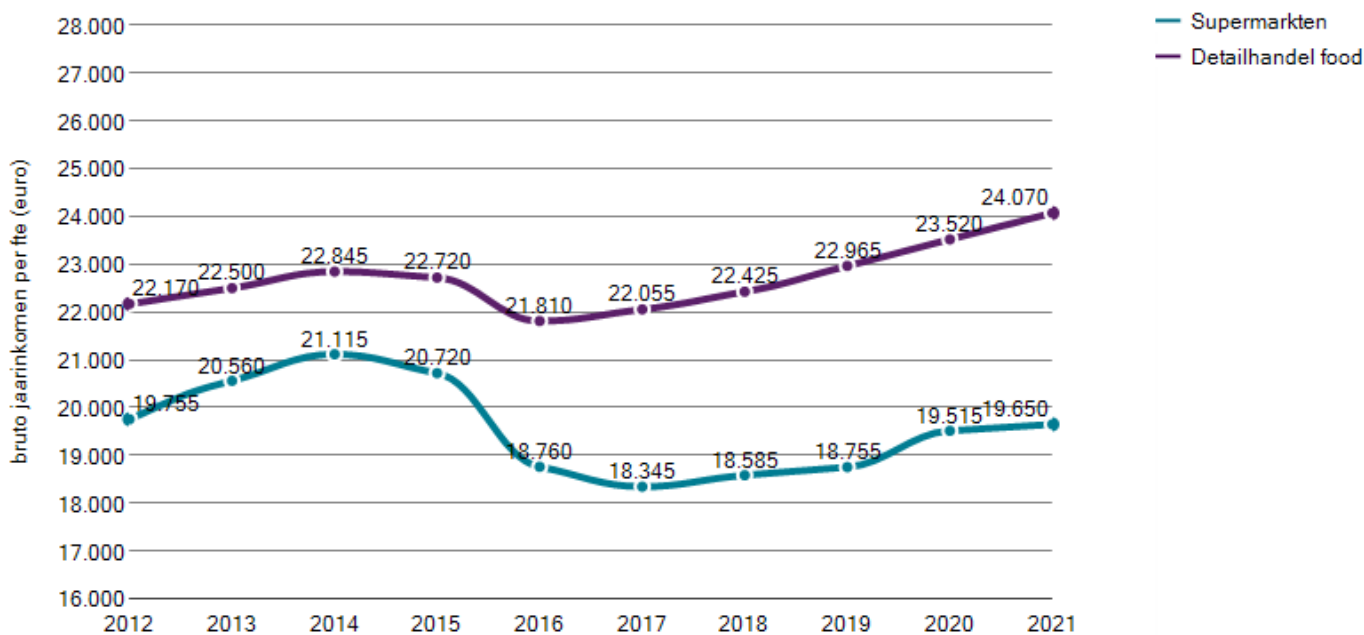
Figuur 13: Werkenden naar aanstelling supermarkten en detailhandel food in 2021 (in %)

Figuur 14: Werkenden naar type arbeidsovereenkomst supermarkten en detailhandel food in 2021 (in %)

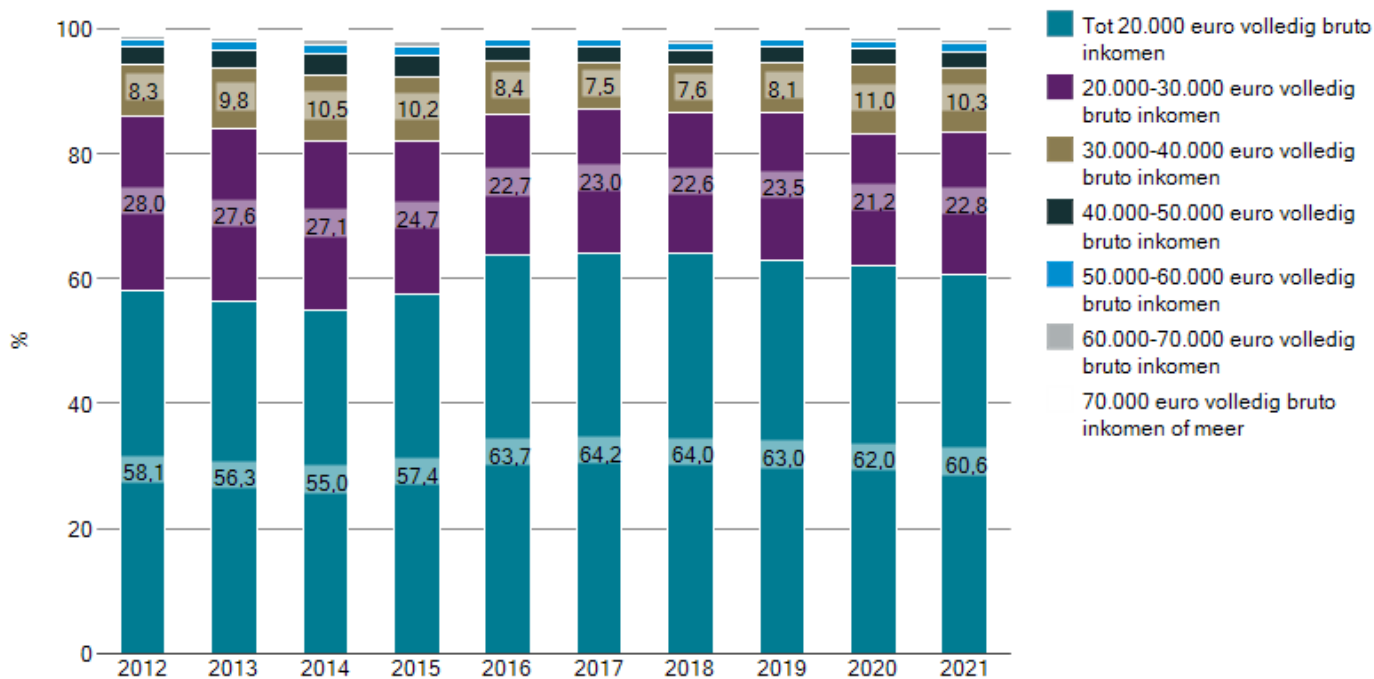

Figuur 15: Gemiddeld bruto jaarinkomen per fte supermarkten en detailhandel food (nominaal)

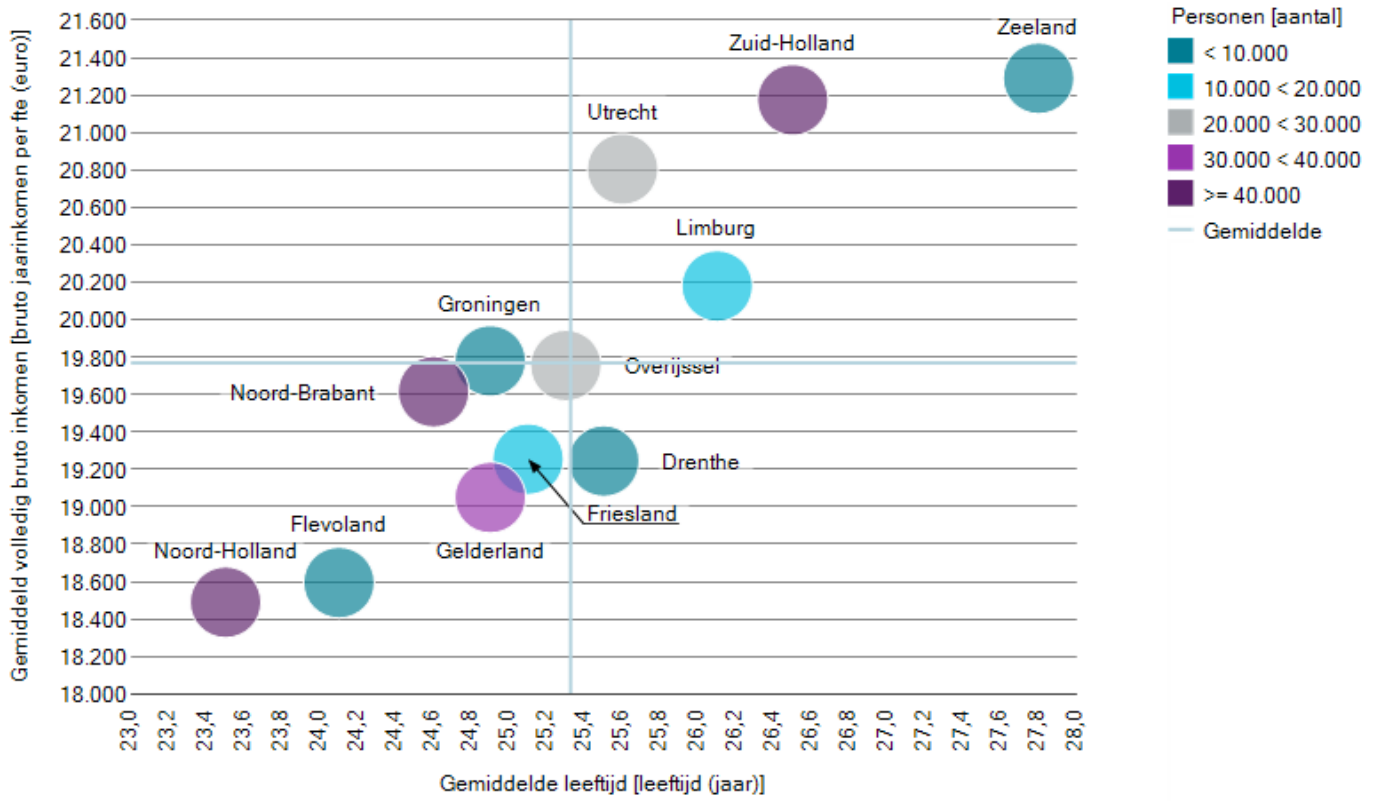

Toelichting: Het gemiddeld bruto inkomen supermarkten in 2021 bedraagt 19.650 € per fte. Het bruto inkomen omvat contractueel inkomen, overwerkloon en bonussen. De grafiek laat nominale inkomenswaarden zien in euro's.

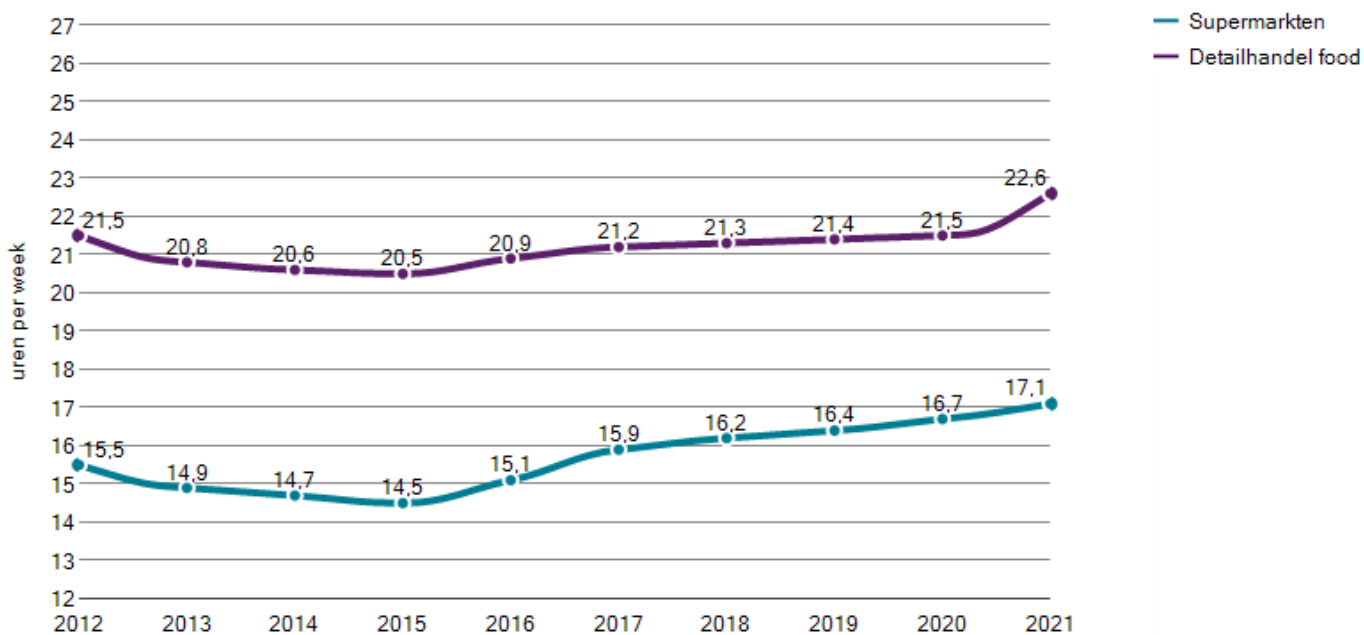
Figuur 16: Werkenden naar inkomensklasse supermarkten (nominaal)

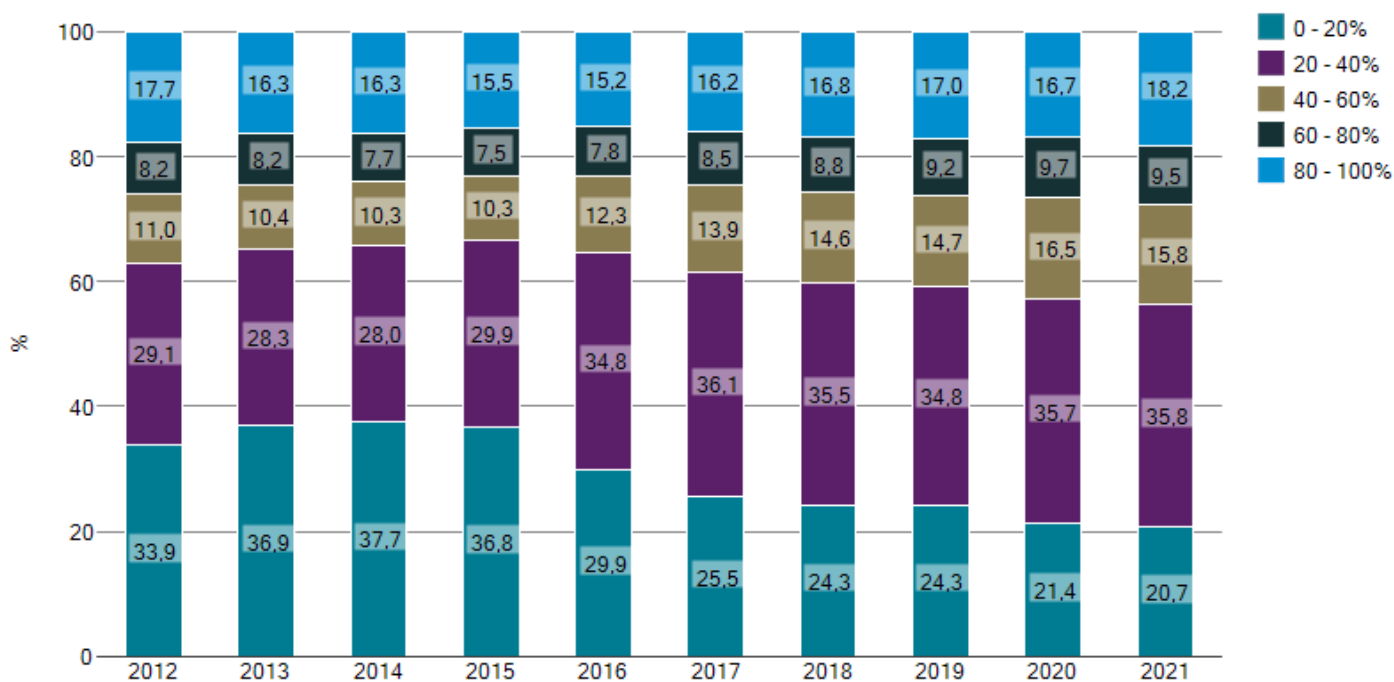
Figuur 17: Gemiddelde leeftijd en gemiddeld jaarinkomen supermarkten per provincie in 2021

Figuur 18: Ontwikkeling gemiddelde omvang werkweek supermarkten en detailhandel food

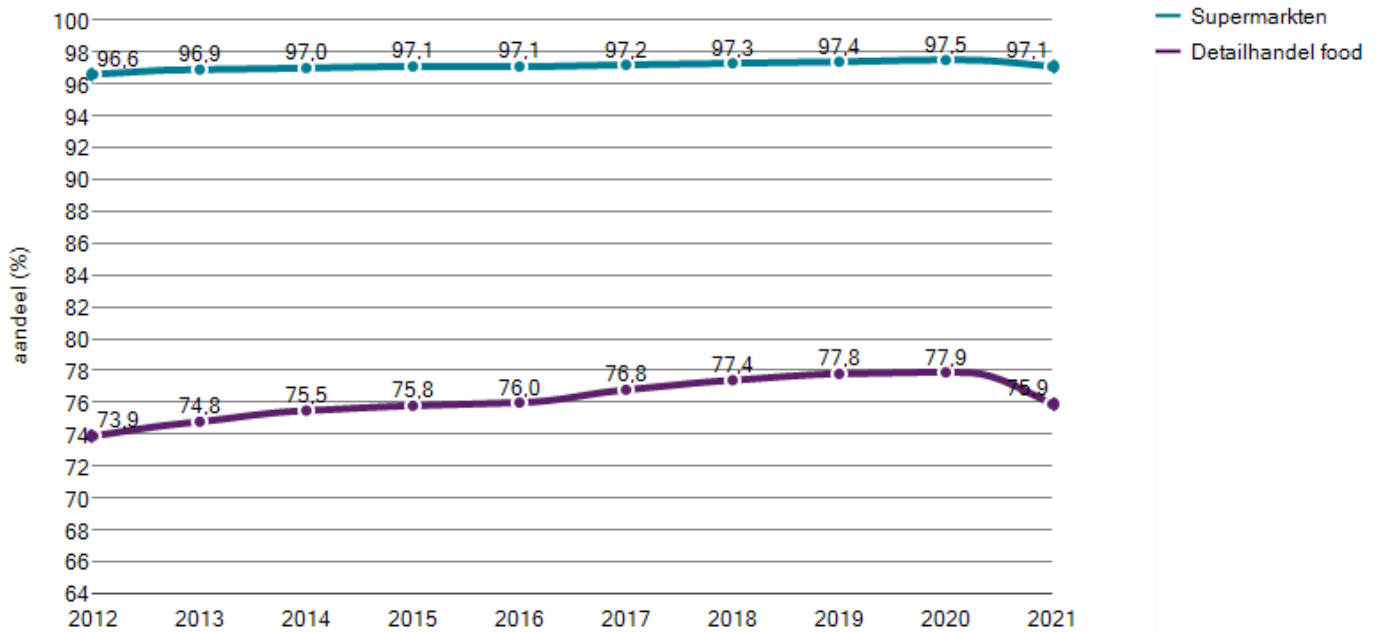

Figuur 19: Werkenden naar omvang werkweek supermarkten tussen 2012 en 2021

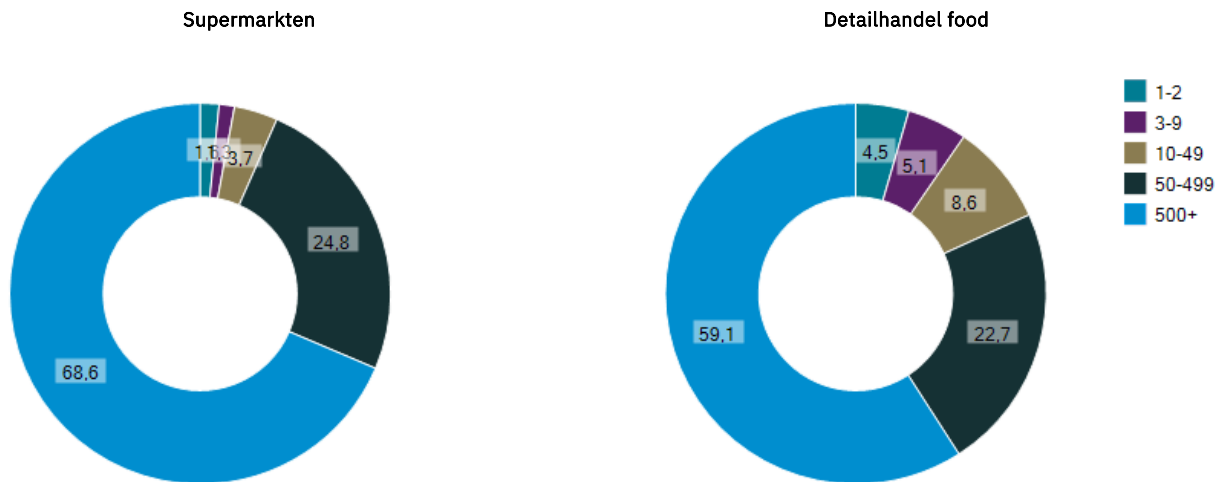

Toelichting: de figuur toont het aantal werkenden verdeeld over 5 klassen met deeltijdpercentages. In de branche supermarkten werkt bijvoorbeeld 20,7 procent tussen de 0 en 20 procent van een volledige werkweek in 2021. De omvang van de volledige werkweek is gebaseerd op de geldende Collectieve Arbeidsovereenkomst.

Figuur 20: Ontwikkeling aandeel werkenden bij bedrijven met 10+ werkenden supermarkten en detailhandel food

Figuur 21: Werkenden naar bedrijfsgrootte supermarkten en detailhandel food in 2021 (aantal werknemers, in %)

Toelichting: de figuur toont het aantal werkenden verdeeld over 5 klassen van bedrijfssomvang. In de branche supermarkten werkt bijvoorbeeld 68,6 procent bij bedrijven met 500 of meer werkenden in 2021.

Tabel 4: Baankenmerken supermarkten per arbeidsmarktregio in 2021

Arbeidsmarktregio	Aandeel vaste aanstelling (%)	Gemiddeld inkomen (€)	Gemiddelde omvang werkweek (uur)	Aandeel werkzaam bij 10+ bedrijven (%)
Groningen	27,9	19.705	16,9	97,3
Friesland	26,8	19.255	17,4	97,6
Drenthe	27,6	19.215	17,9	96,6
Twente	27,1	19.185	16,7	97,2
Stedendriehoek en Noordwest Veluwe	27,7	18.795	17,0	97,5
Midden-Gelderland	23,8	17.975	16,0	97,7
Rijk van Nijmegen	32,4	21.125	17,4	97,4
Achterhoek	26,7	19.250	17,4	98,1
Rivierenland	35,4	21.695	19,1	97,5
Flevoland	23,6	18.540	16,9	96,6
Gooi en Vechtstreek	22,1	18.890	16,5	97,9
Midden-Utrecht	31,5	21.460	18,4	97,2
Amersfoort	26,8	18.690	16,2	98,0
Noord-Holland Noord	33,8	21.125	17,8	97,5
Zaanstreek/Waterland	12,5	14.390	11,8	99,6
Groot Amsterdam	37,6	23.520	20,3	93,8
Holland Rijnland	39,7	21.440	18,7	96,6
Midden-Holland	30,7	20.335	18,0	97,1
Haaglanden	36,1	22.650	20,0	91,2
Rijnmond	35,2	21.365	18,8	95,4
Drechtsteden	32,1	19.740	17,9	98,1
Zeeland	34,3	21.290	19,3	95,1
West-Brabant	32,1	20.615	18,0	97,6
Midden-Brabant	31,9	22.285	18,4	97,4
Noordoost-Brabant	16,6	16.870	14,3	98,7
Zuidoost-Brabant	31,9	21.655	17,8	97,5
Noord-Limburg	25,2	19.070	16,8	97,5
Zuid-Limburg	29,5	20.655	18,8	97,1
Helmond-De Peel	29,9	21.020	18,1	96,6
Midden-Limburg	28,8	20.955	18,4	96,5
Zuid-Holland Centraal	32,1	19.775	18,4	96,5
Gorinchem	28,3	19.165	17,7	97,6
Regio Zwolle	29,3	19.920	17,2	97,9
Zuid-Kennemerland en IJmond	22,1	16.655	14,8	98,2
FoodValley	30,0	19.390	17,6	97,1
Totaal	28,1	19.650	17,1	97,1

Toelichting: Indien een punt of streep getoond wordt dan valt de data onder de drempelwaarde.

Arbeidsmarktstatistieken – werknemers en zelfstandigen

In deze paragraaf worden persoons- en baankenmerken verbijzonderd naar de groepen werknemers (inclusief oproepkrachten en stagiaires) en zelfstandigen (inclusief dga's).

Tabel 5, werknemers

	2013	2016	2019	2021
Supermarkten				
Aantal werkenden (in personen)	276.235	306.115	324.180	319.690
Gemiddelde leeftijd (in jaren)	24,7	24,3	24,3	24,5
Aandeel mannen (in %)	45,8	44,9	44,5	44,0
Gemiddeld bruto jaarinkomen per fte (nominaal)	20.365	18.540	18.535	19.360
Gemiddelde duur werkweek (in uren)	14,5	14,8	16,1	16,7
Aandeel flexibele arbeidsovereenkomst (in %)	65,2	75,0	70,8	71,6
Detailhandel food				
Aantal werkenden (in personen)	322.315	354.260	373.720	370.460
Gemiddelde leeftijd (in jaren)	26,1	25,7	25,8	26,0
Aandeel mannen (in %)	44,4	43,6	43,3	42,7
Gemiddeld bruto jaarinkomen per fte (nominaal)	20.605	19.080	19.285	20.185
Gemiddelde duur werkweek (in uren)	15,6	15,8	16,9	17,5
Aandeel flexibele arbeidsovereenkomst (in %)	62,7	72,2	68,8	69,3

Tabel 6, zelfstandigen

	2013	2016	2019	2021
Supermarkten				
Aantal werkenden (in personen)	5.675	5.395	5.155	6.010
Gemiddelde leeftijd (in jaren)	46,7	47,4	48,1	49,0
Aandeel mannen (in %)	63,6	64,6	64,3	64,8
Gemiddeld bruto jaarinkomen per fte (nominaal)	31.875	33.895	35.300	37.675
Gemiddelde duur werkweek (in uren)	31,7	32,3	32,5	37,3
Aandeel flexibele arbeidsovereenkomst (in %)	84,4	84,7	82,5	83,0
Detailhandel food				
Aantal werkenden (in personen)	18.375	17.730	16.765	19.560
Gemiddelde leeftijd (in jaren)	47,8	48,5	49,4	50,4
Aandeel mannen (in %)	64,0	64,2	64,1	64,4
Gemiddeld bruto jaarinkomen per fte (nominaal)	30.925	33.865	35.270	37.725
Gemiddelde duur werkweek (in uren)	31,8	32,7	32,8	38,0
Aandeel flexibele arbeidsovereenkomst (in %)	89,4	89,5	88,5	89,0

Tabel 7, werknemers

	2013	2016	2019	2021
Supermarkten				
Aantal werkenden (personen)	276.235	306.115	324.180	319.690
Aantal werkenden 55+ (personen)	9.970	12.485	15.605	16.770
Aandeel werkenden 55+ (%)	3,6	4,1	4,8	5,2
Uitstroom 55+ (personen)	935	1.180	1.610	2.125
Aandeel uitstroom 55+ (% t.o.v. aantal werkenden 55+)	9,4	9,5	10,3	12,7
Detailhandel food				
Aantal werkenden (personen)	322.315	354.260	373.720	370.460
Aantal werkenden 55+ (personen)	15.340	18.645	23.355	25.165
Aandeel werkenden 55+ (%)	4,8	5,3	6,2	6,8
Uitstroom 55+ (personen)	1.790	2.030	2.695	3.420
Aandeel uitstroom 55+ (% t.o.v. aantal werkenden 55+)	11,7	10,9	11,5	13,6

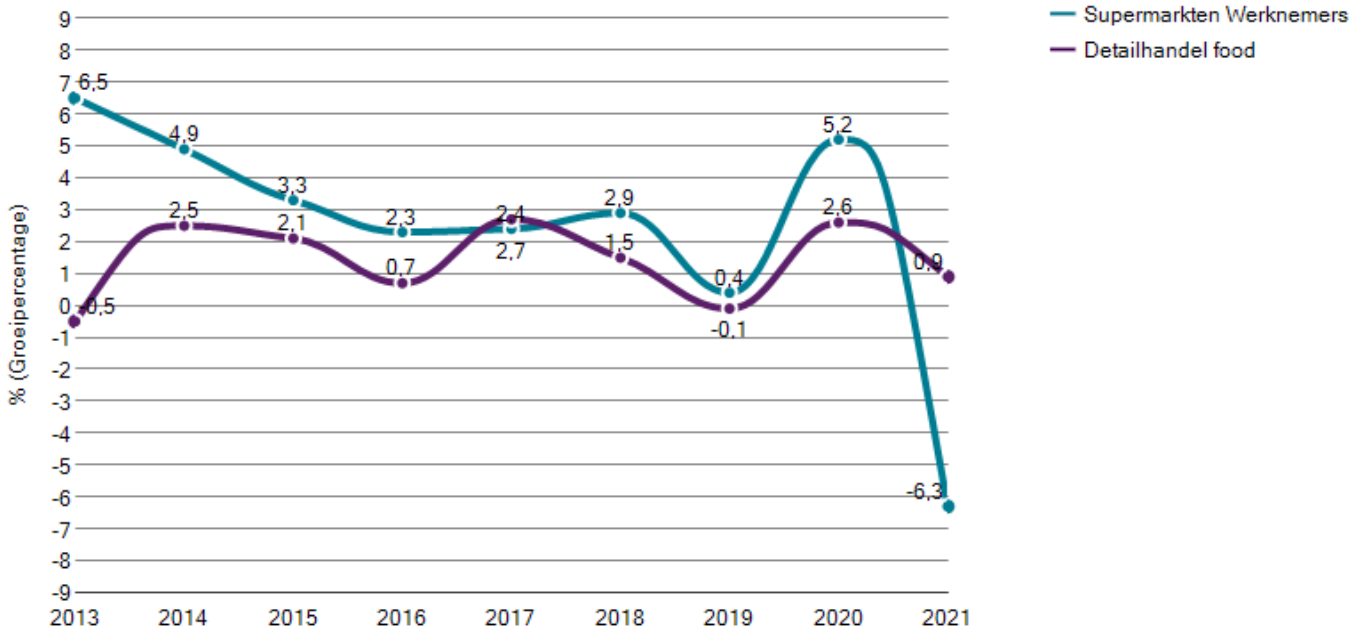
Tabel 8, zelfstandigen

	2013	2016	2019	2021
Supermarkten				
Aantal werkenden (personen)	5.675	5.395	5.155	6.010
Aantal werkenden 55+ (personen)	1.365	1.475	1.580	2.085
Aandeel werkenden 55+ (%)	24,1	27,3	30,6	34,7
Uitstroom 55+ (personen)	145	175	155	30
Aandeel uitstroom 55+ (% t.o.v. aantal werkenden 55+)	10,6	11,9	9,8	1,4
Detailhandel food				
Aantal werkenden (personen)	18.375	17.730	16.765	19.560
Aantal werkenden 55+ (personen)	5.010	5.390	5.845	7.745
Aandeel werkenden 55+ (%)	27,3	30,4	34,9	39,6
Uitstroom 55+ (personen)	570	640	620	30
Aandeel uitstroom 55+ (% t.o.v. aantal werkenden 55+)	11,4	11,9	10,6	0,4

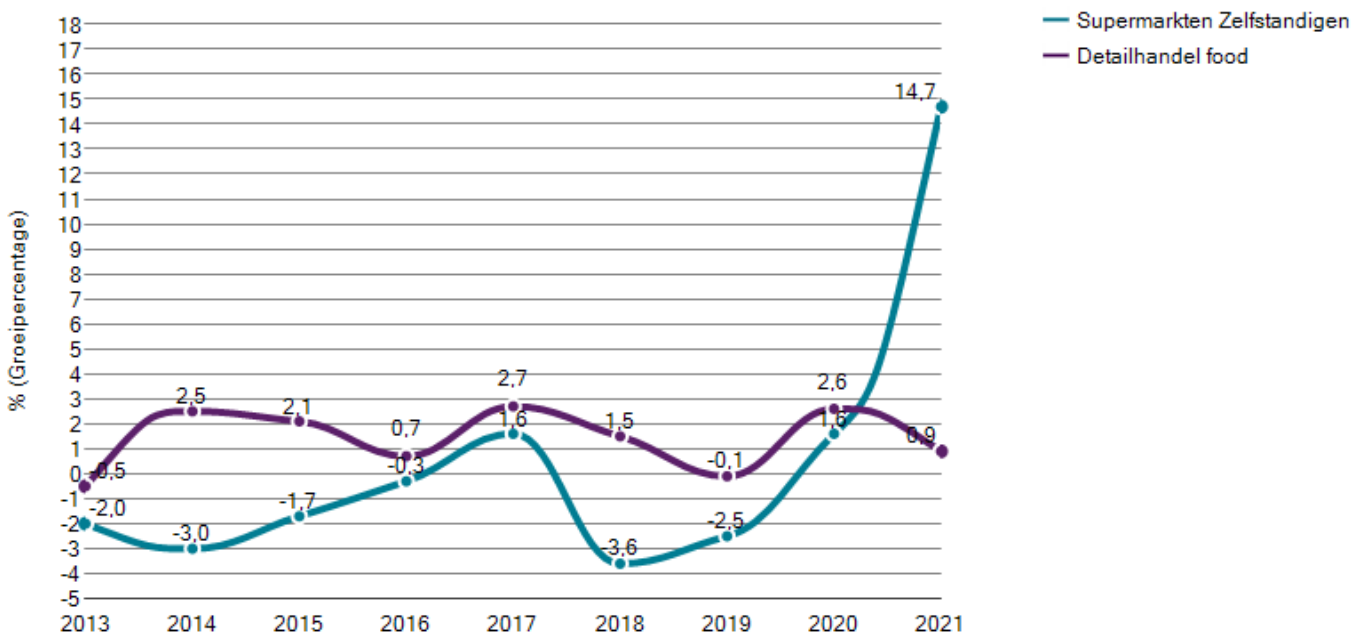
Opmerking: De registratie van de uitstroom in de groep "zelfstandigen" in 2021 is onvolledig en om deze reden weggelaten.

Omvang en dynamiek

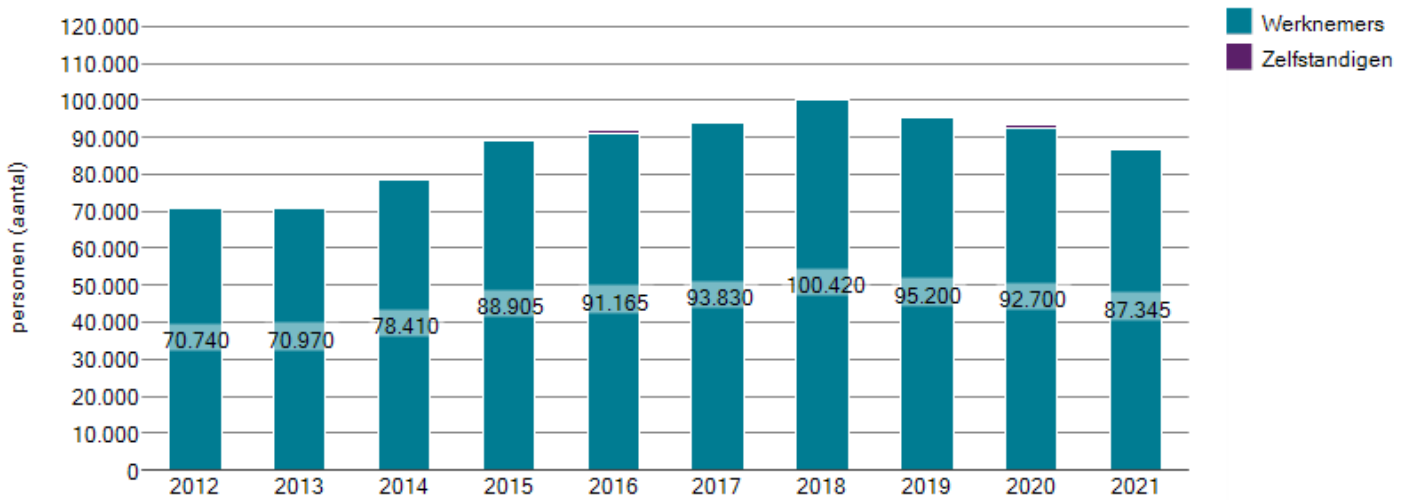
Figuur 22: Relatieve ontwikkeling (jaar op jaar) van het aantal werkenden supermarkten en detailhandel food, werknemers

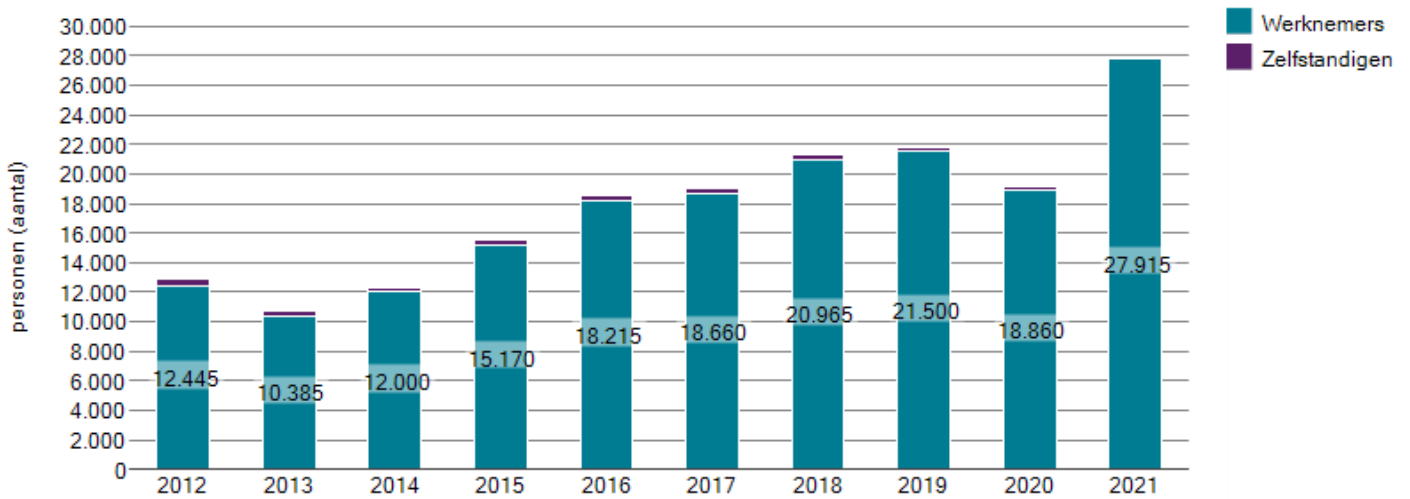
Figuur 23: Relatieve ontwikkeling (jaar op jaar) van het aantal werkenden supermarkten en detailhandel food, zelfstandigen

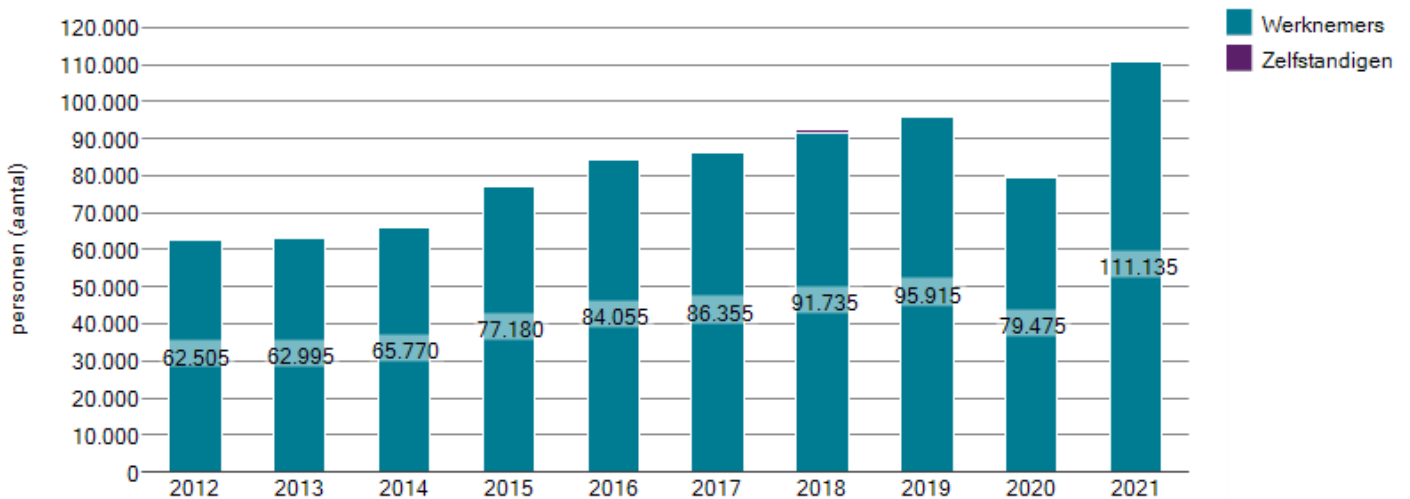
Figuur 24: Instroom supermarkten

Figuur 25: Doorstroom supermarkten

Figuur 26: Uitstroom supermarkten

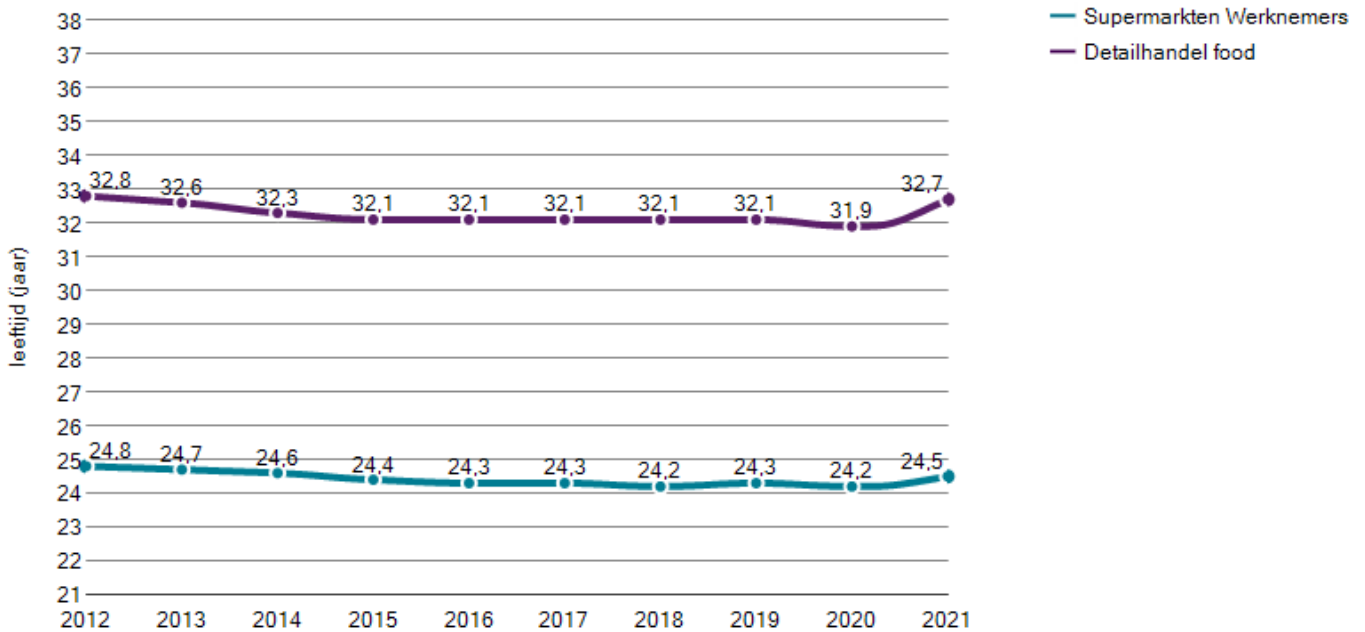

Opmerking: De registratie van instroom, doorstroom en uitstroom in de groep "zelfstandigen" in 2021 is onvolledig en om deze reden weggelaten.

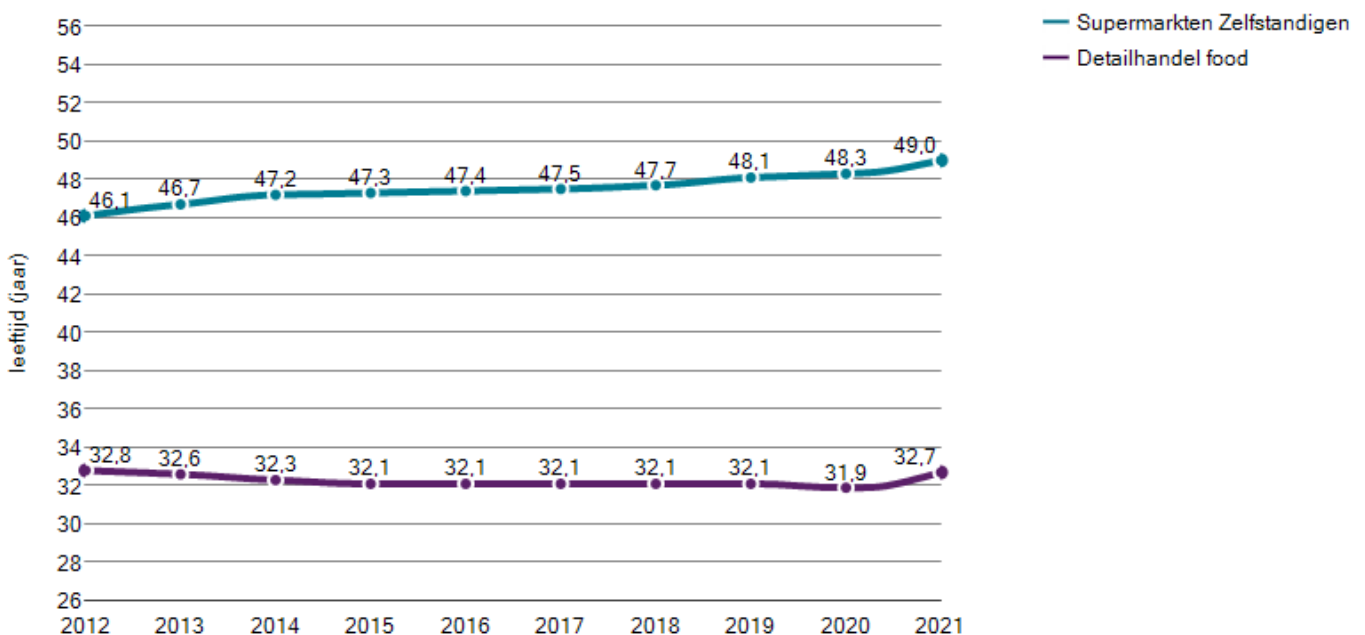
Persoonskenmerken

In deze paragraaf wordt nadere informatie gegeven over persoonskenmerken voor werknemers en zelfstandigen in de branche supermarkten in vergelijking met de subsector detailhandel food. Gemiddelde waarden in deze paragraaf zijn gebaseerd op het aantal werkenden. Deze waarden kunnen afwijken van de waarden in de tabellen 5 en 6, die zijn gebaseerd op het aantal fte.

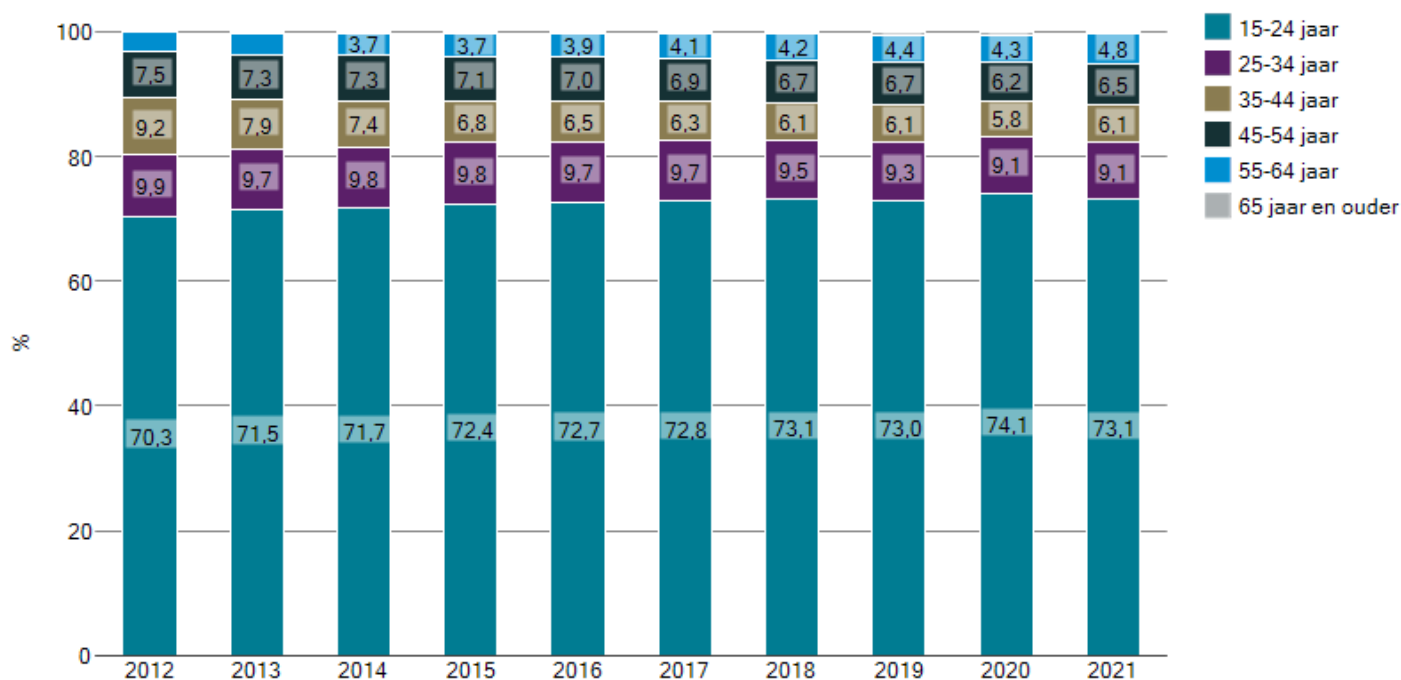
Figuur 27: Gemiddelde leeftijd werkenden supermarkten en detailhandel food, werknemers

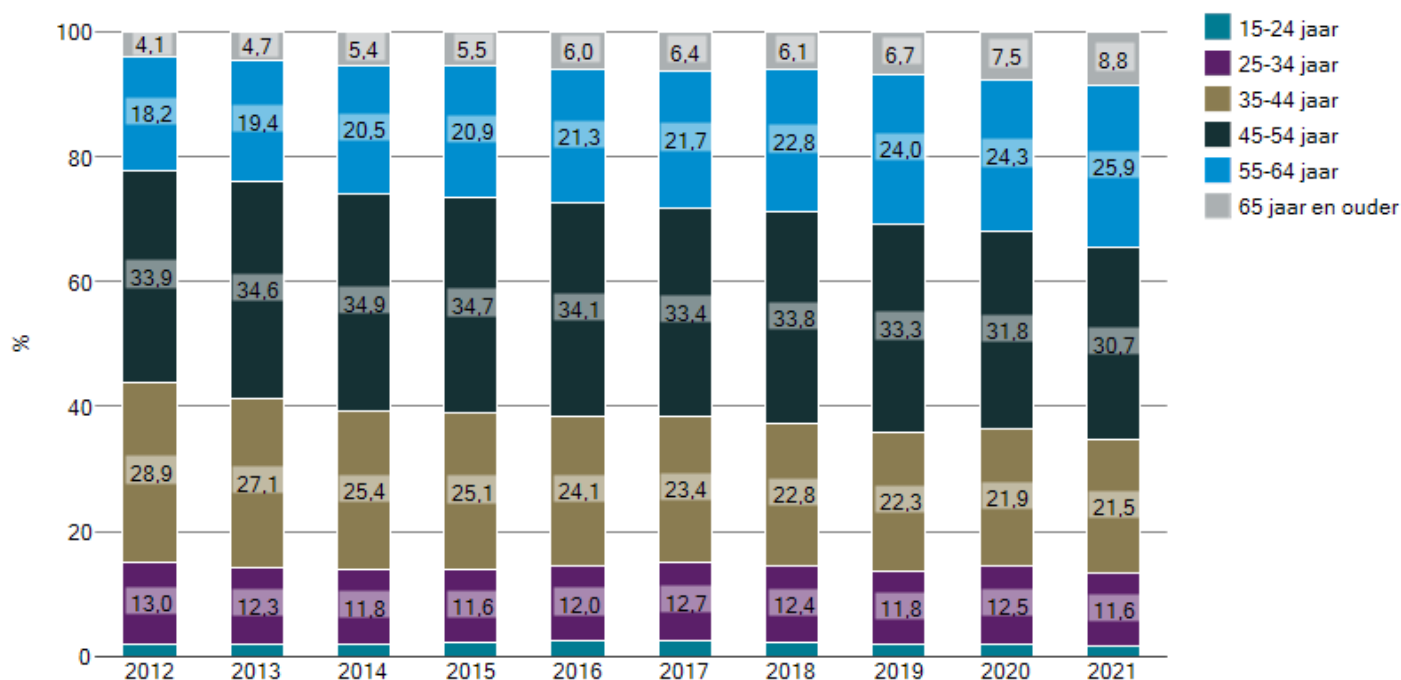
Figuur 28: Gemiddelde leeftijd werkenden supermarkten en detailhandel food, zelfstandigen

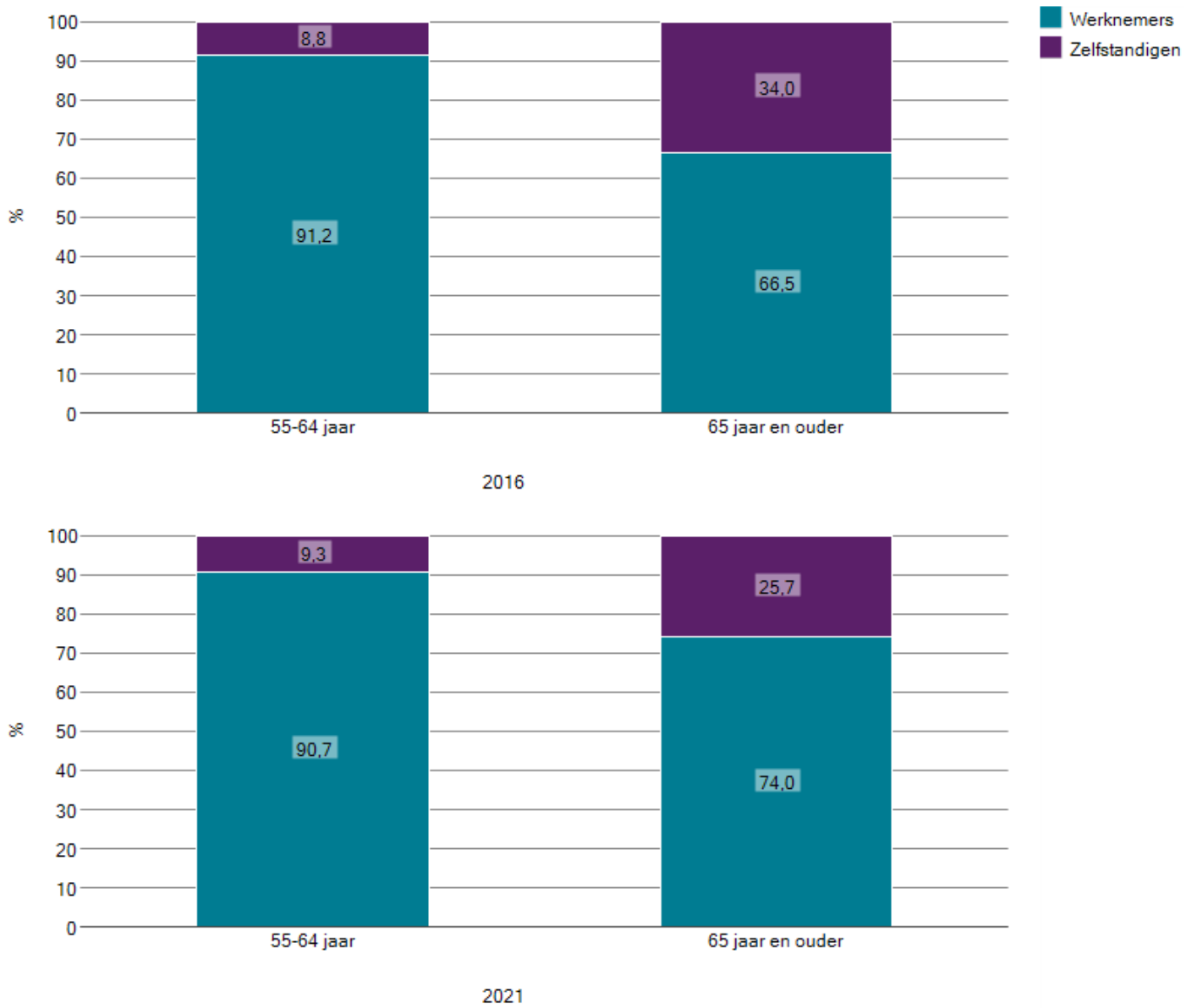
Figuur 29: Werkenden naar leeftijdsklasse supermarkten, werknemers

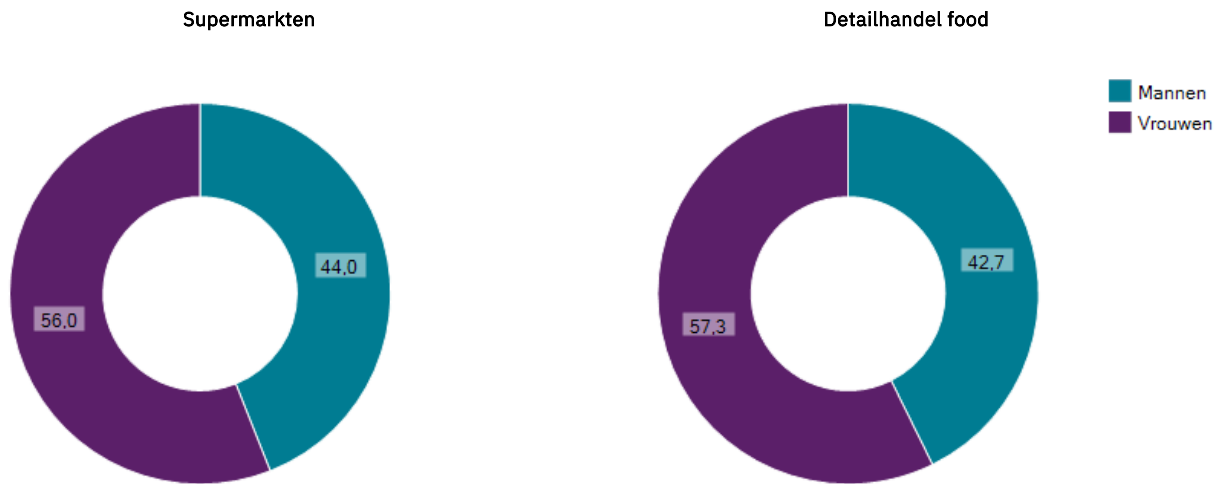
Figuur 30: Werkenden naar leeftijdsklasse supermarkten, zelfstandigen

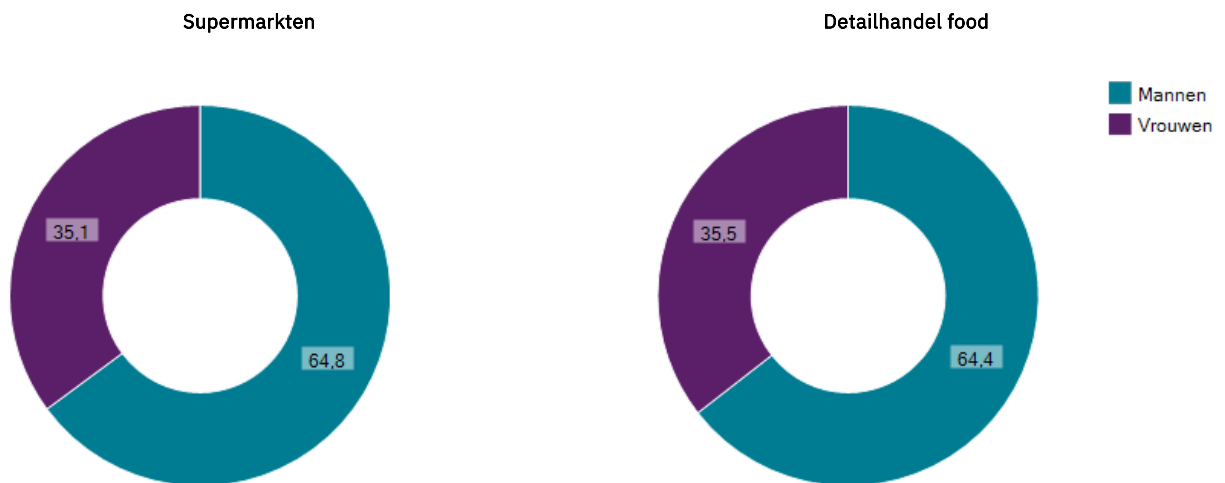
Figuur 31: Werkenden 55 jaar en ouder supermarkten

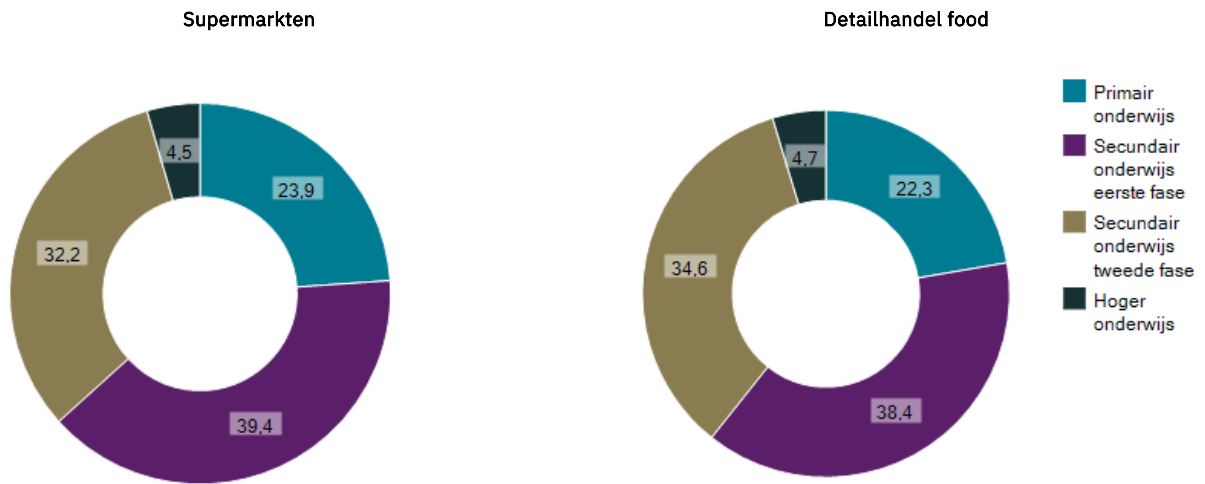
Figuur 32: Werkenden naar geslacht supermarkten en detailhandel food in 2021 (werknemers, in %)

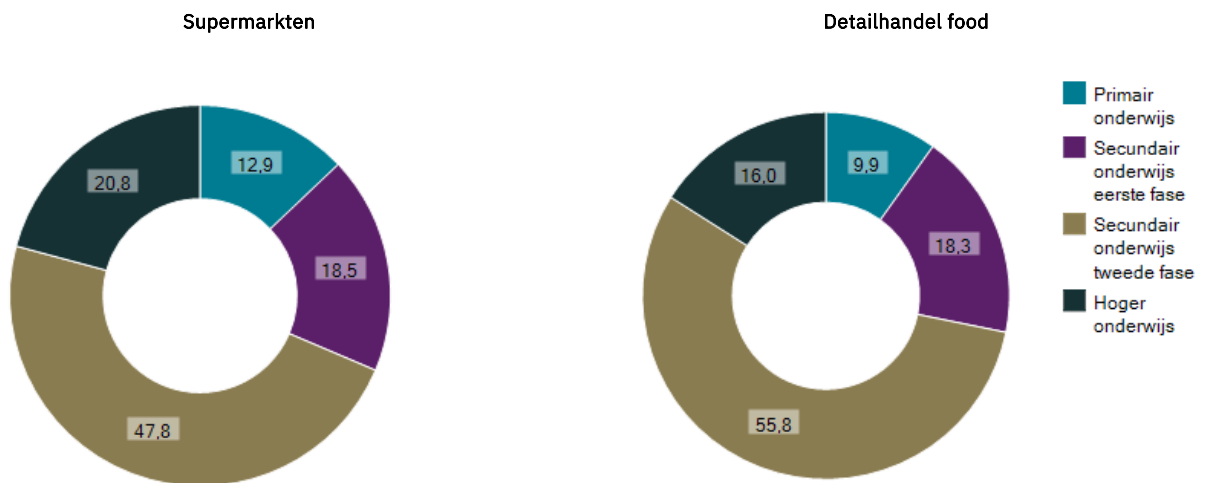
Figuur 33: Werkenden naar geslacht supermarkten en detailhandel food in 2021 (zelfstandigen, in %)

Figuur 34: Werkenden naar opleidingsniveau supermarkten en detailhandel food in 2021 (werknemers, in %)

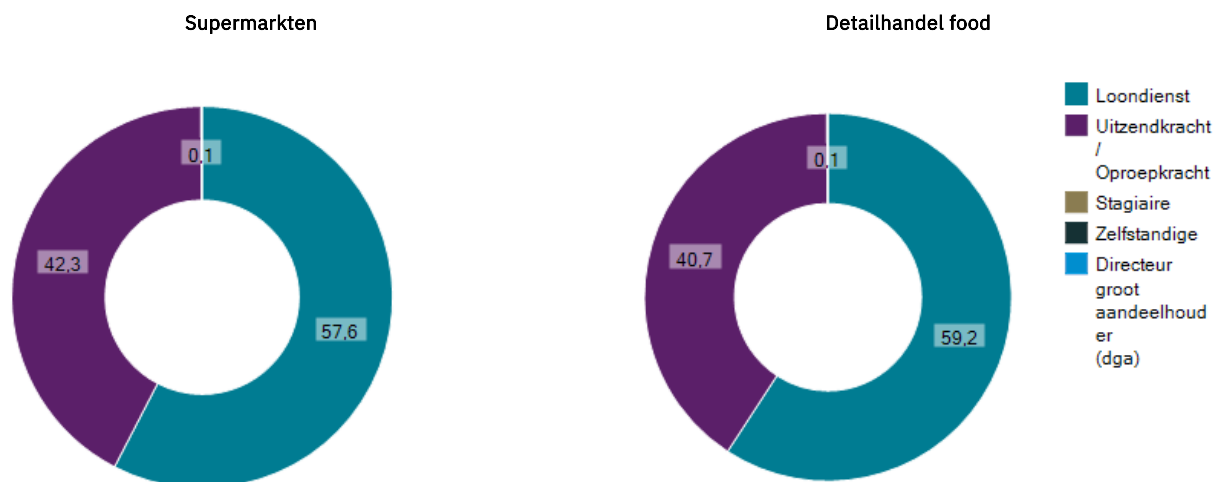
Figuur 35: Werkenden naar opleidingsniveau supermarkten en detailhandel food in 2021 (zelfstandigen, in %)

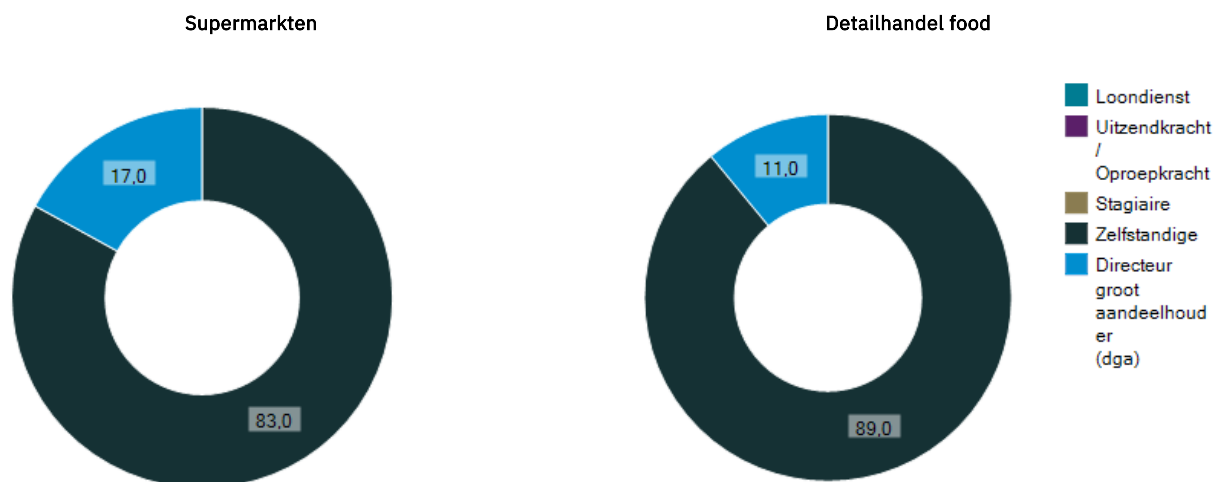
Baankenmerken

In deze paragraaf wordt nadere informatie gegeven over baankenmerken voor werknemers en zelfstandigen in de branche supermarkten in vergelijking met de subsector detailhandel food. Gemiddelde waarden in deze paragraaf zijn gebaseerd op het aantal werkenden. Deze waarden kunnen afwijken van de waarden in de tabellen 5 en 6, die zijn gebaseerd op het aantal fte.

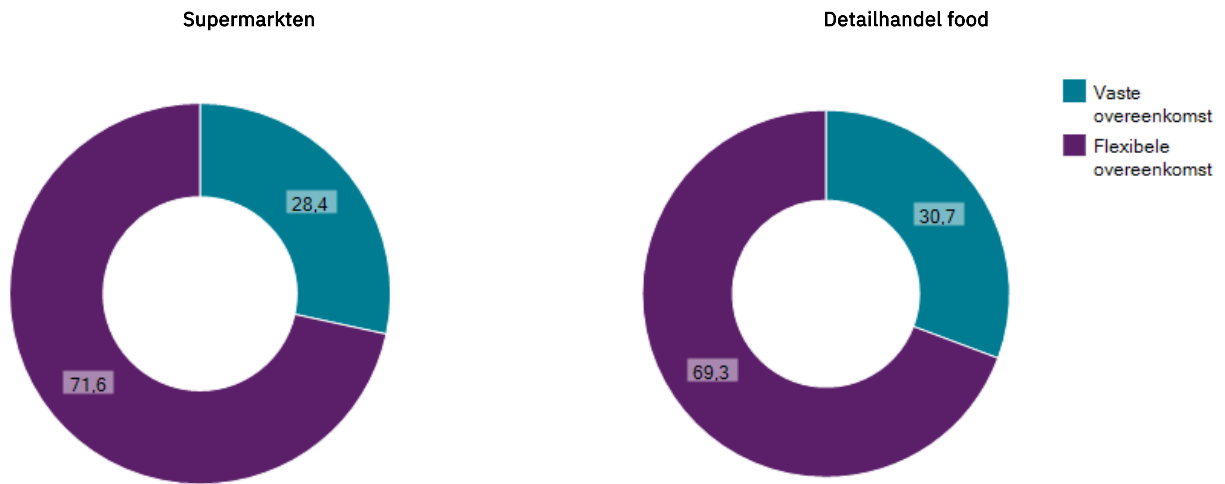
Figuur 36: Werkenden naar aanstelling supermarkten en detailhandel food in 2021 (werknemers, in %)

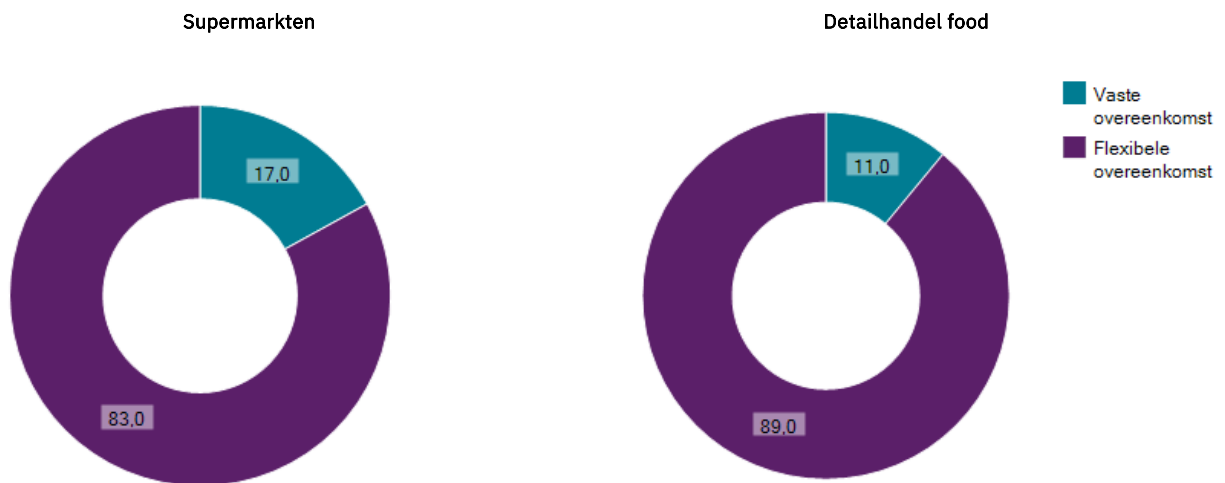
Figuur 37: Werkenden naar aanstelling supermarkten en detailhandel food in 2021 (zelfstandigen, in %)

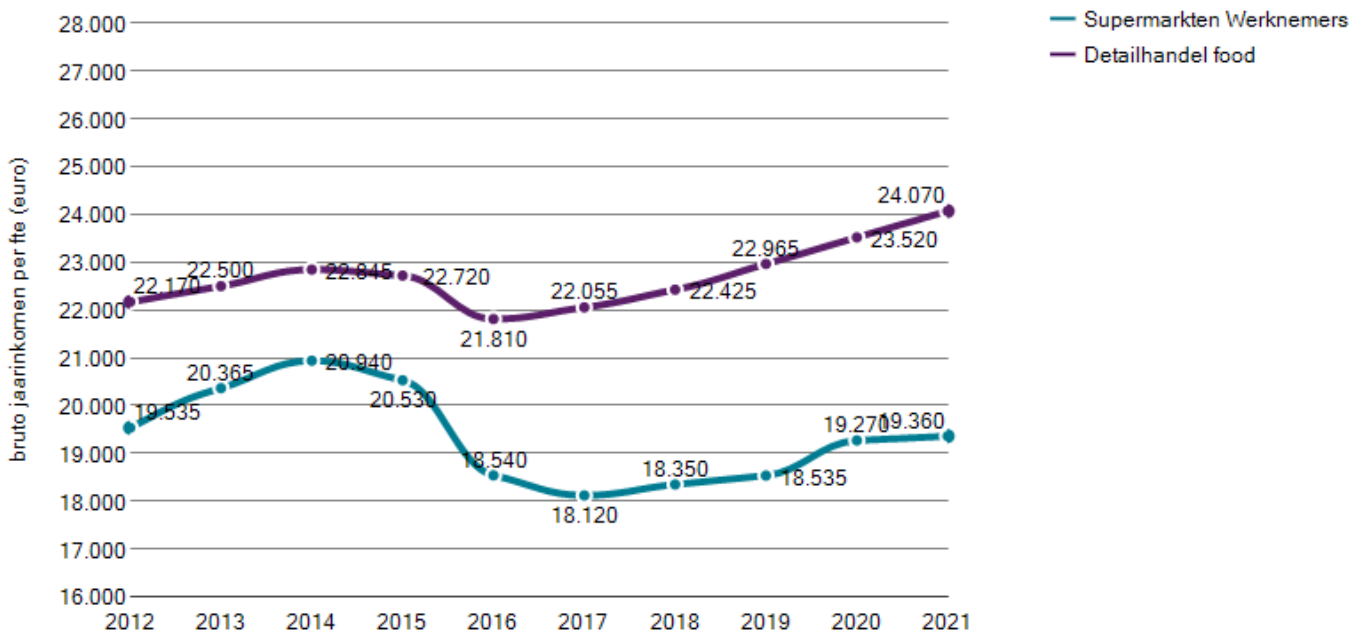
Figuur 38: Werkenden naar type arbeidsovereenkomst supermarkten en detailhandel food in 2021 (werknemers, in %)

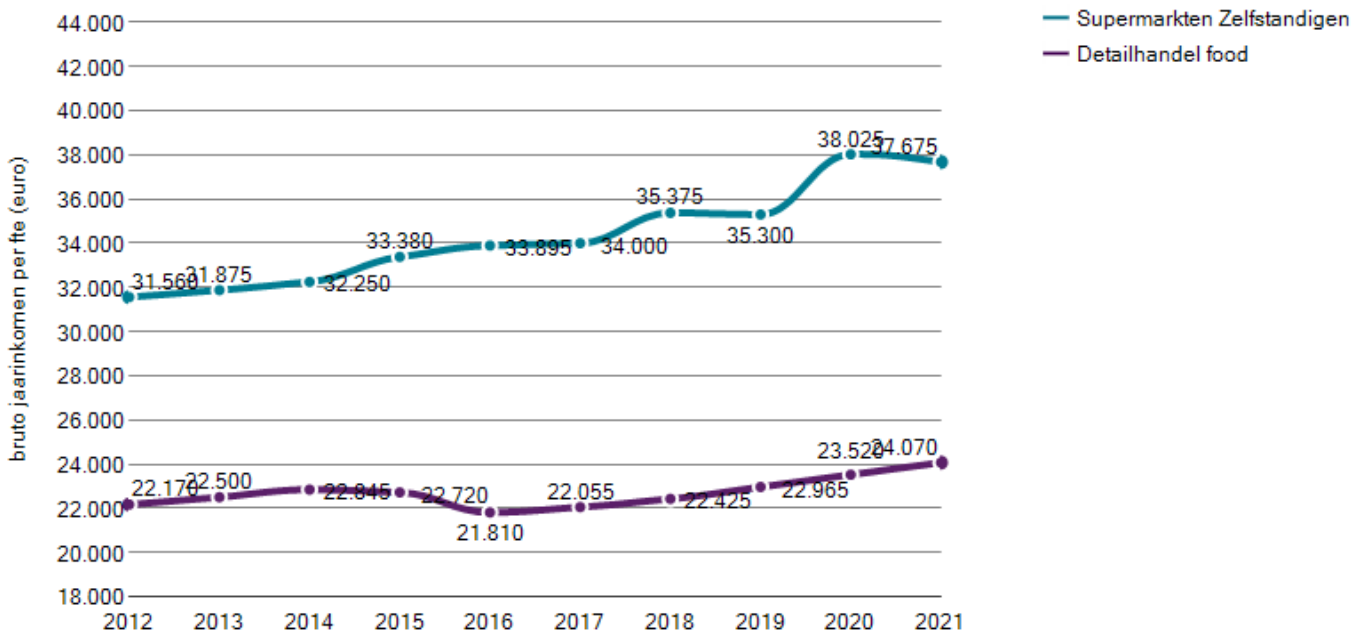
Figuur 39: Werkenden naar type arbeidsovereenkomst supermarkten en detailhandel food in 2021 (zelfstandigen, in %)

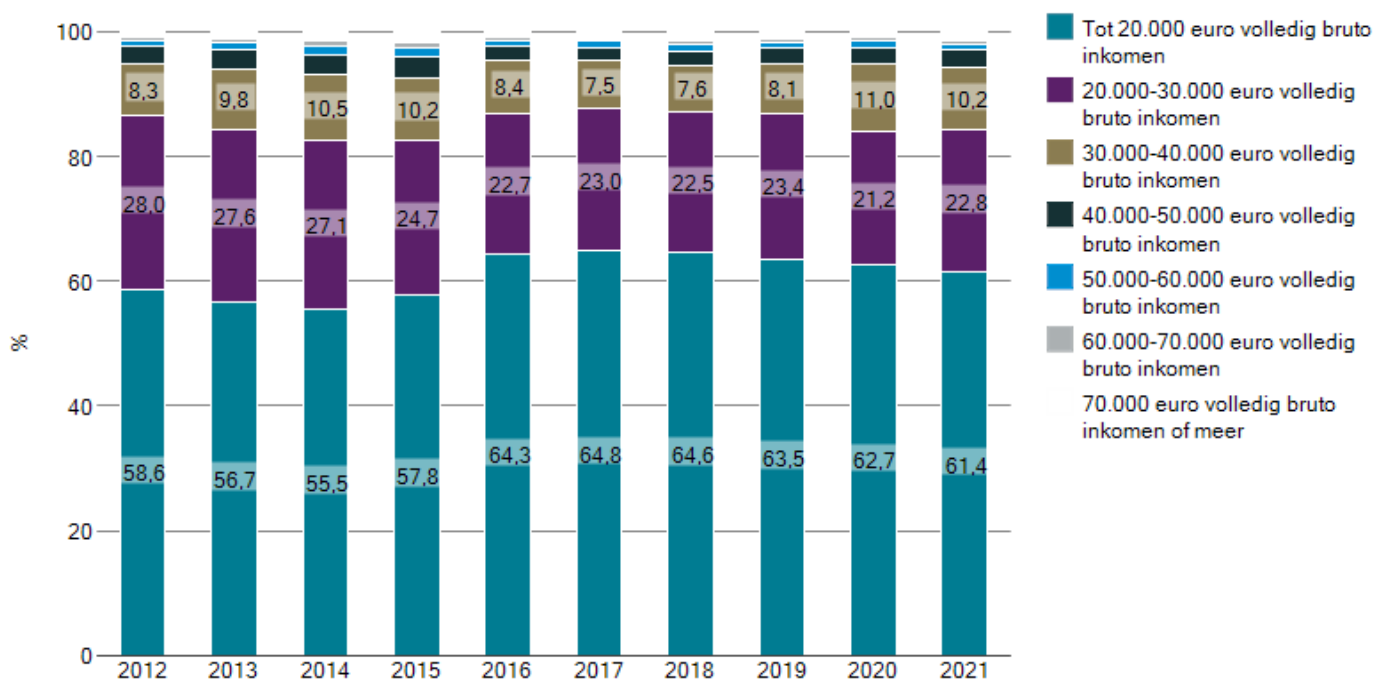
Figuur 40: Gemiddeld bruto jaarinkomen per fte supermarkten en detailhandel food (werknemers, nominaal)

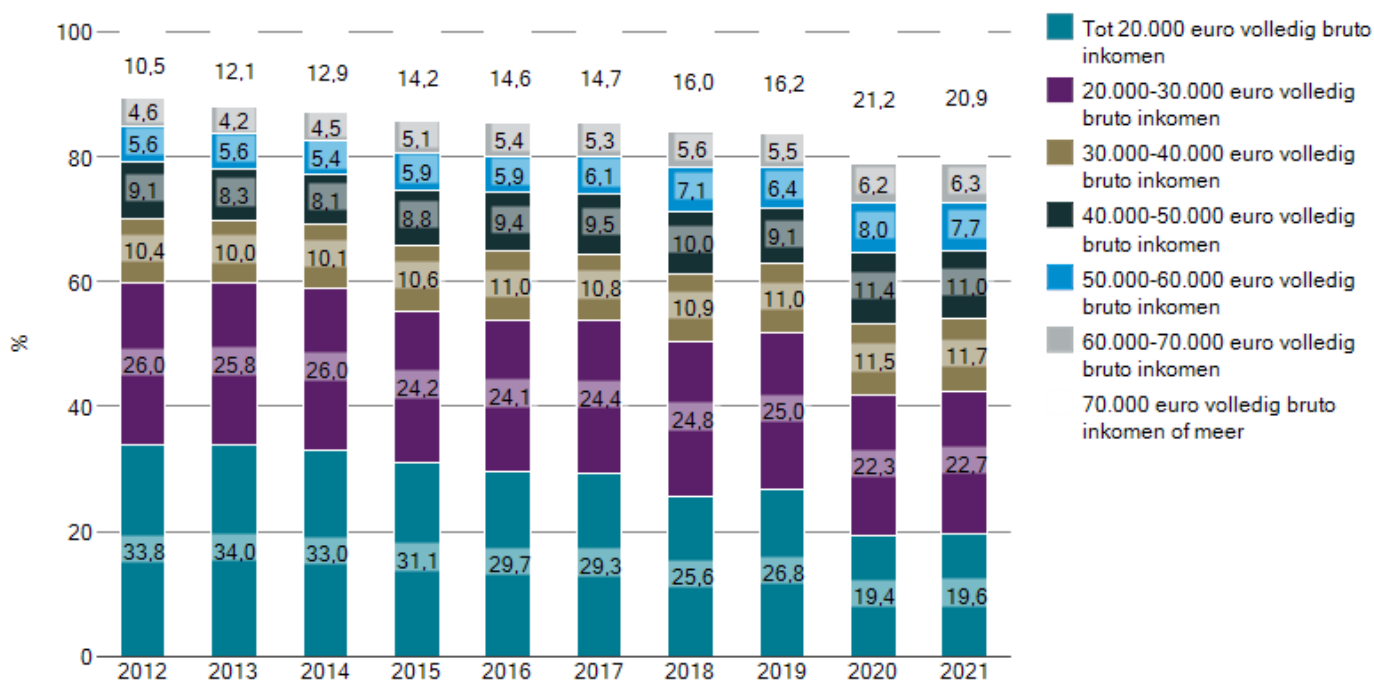
Figuur 41: Gemiddeld bruto jaarinkomen per fte supermarkten en detailhandel food (zelfstandigen, nominaal)

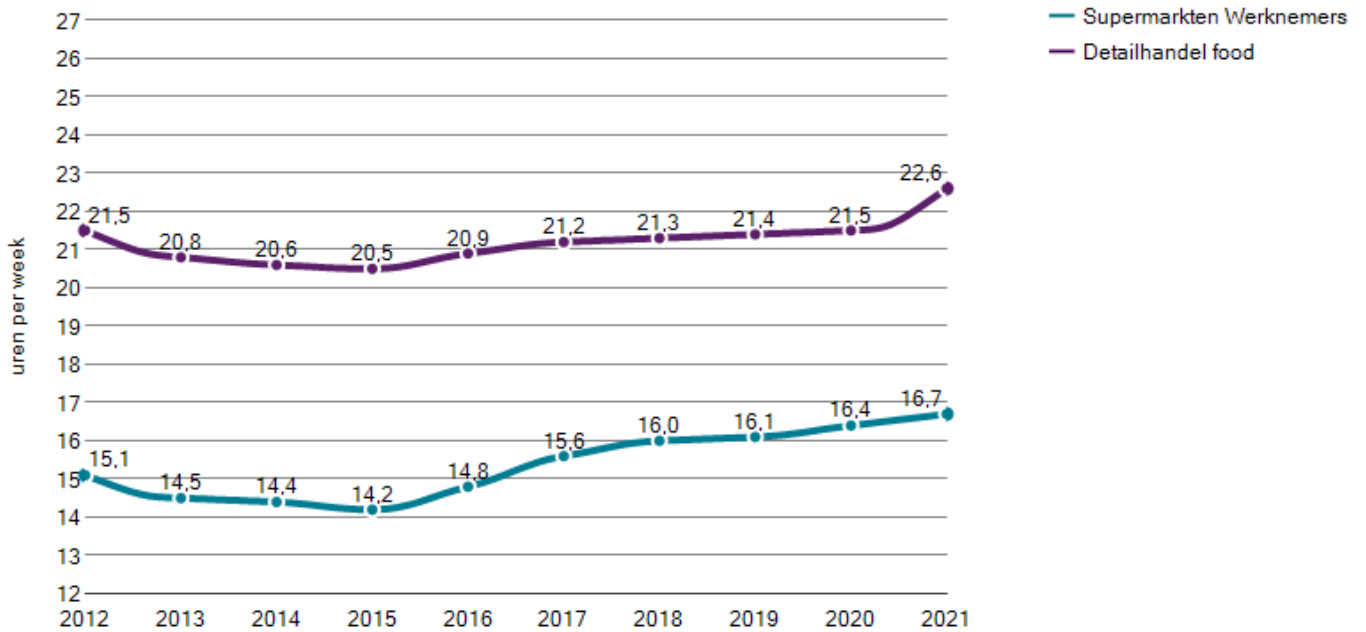
Figuur 42: Werkenden naar inkomensklasse supermarkten (werknemers, nominaal)

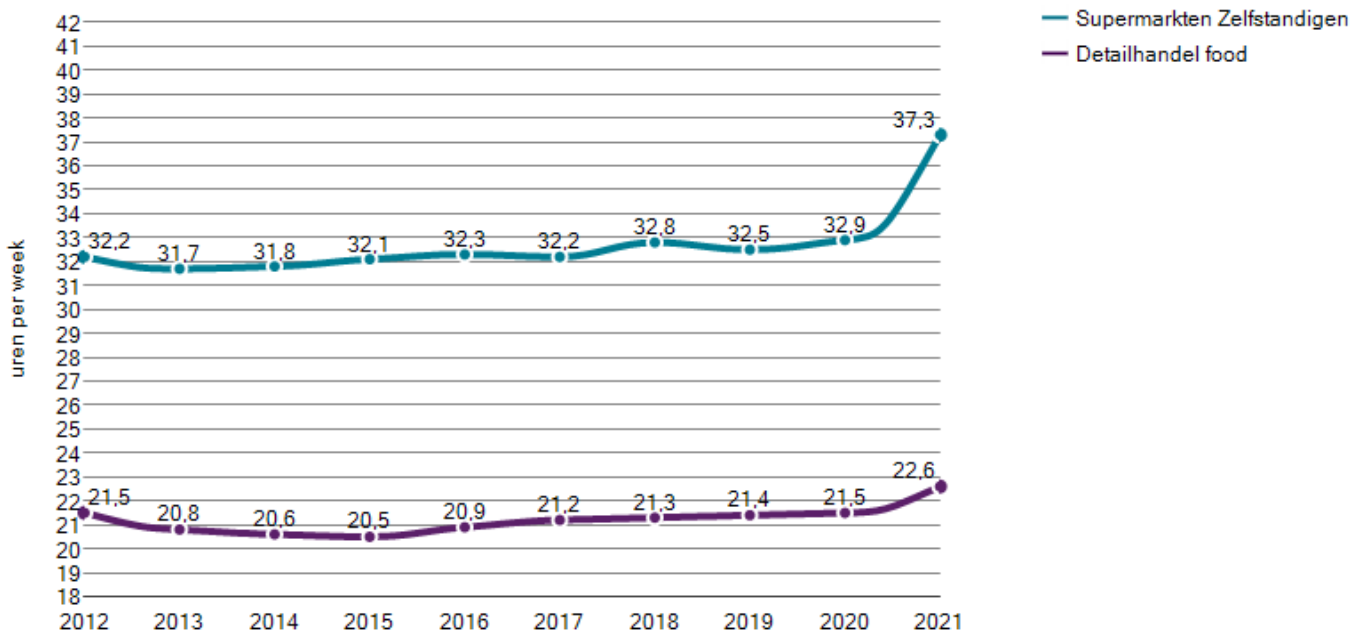
Figuur 43: Werkenden naar inkomensklasse supermarkten (zelfstandigen, nominaal)

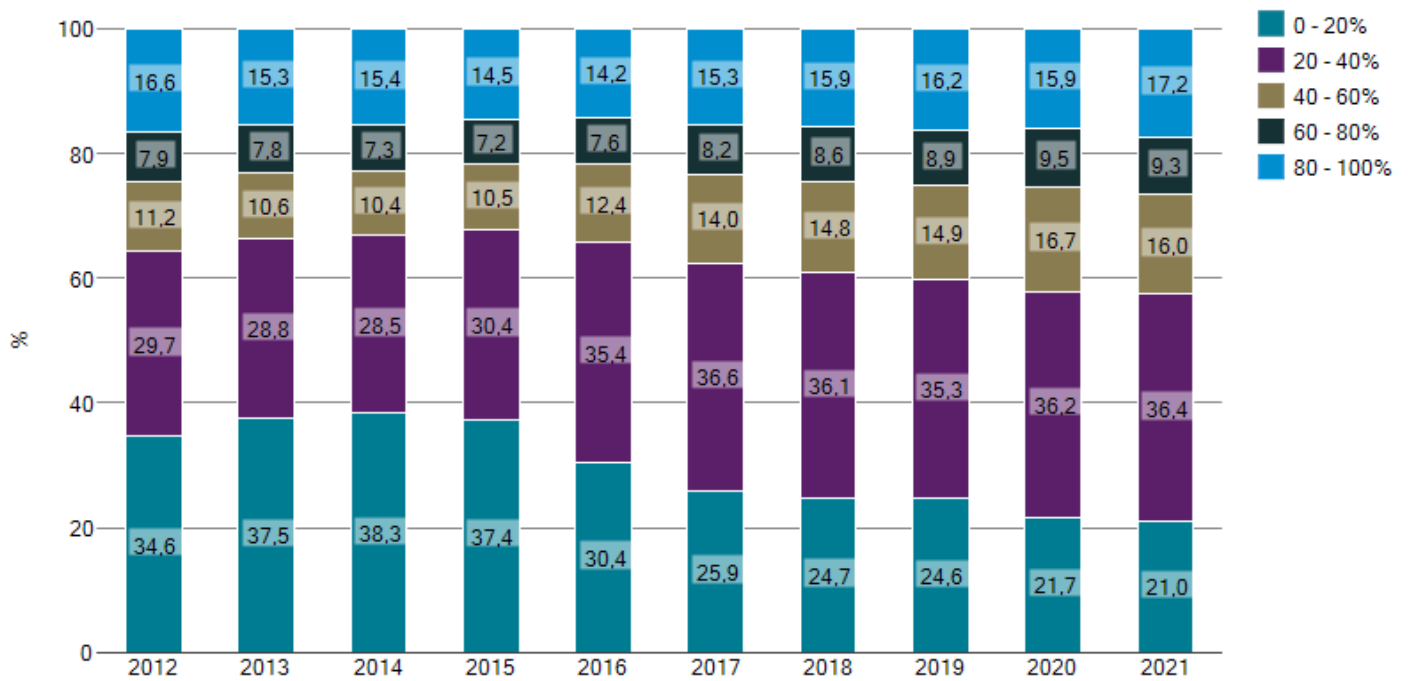
Figuur 44: Ontwikkeling gemiddelde omvang werkweek supermarkten en detailhandel food, werknemers

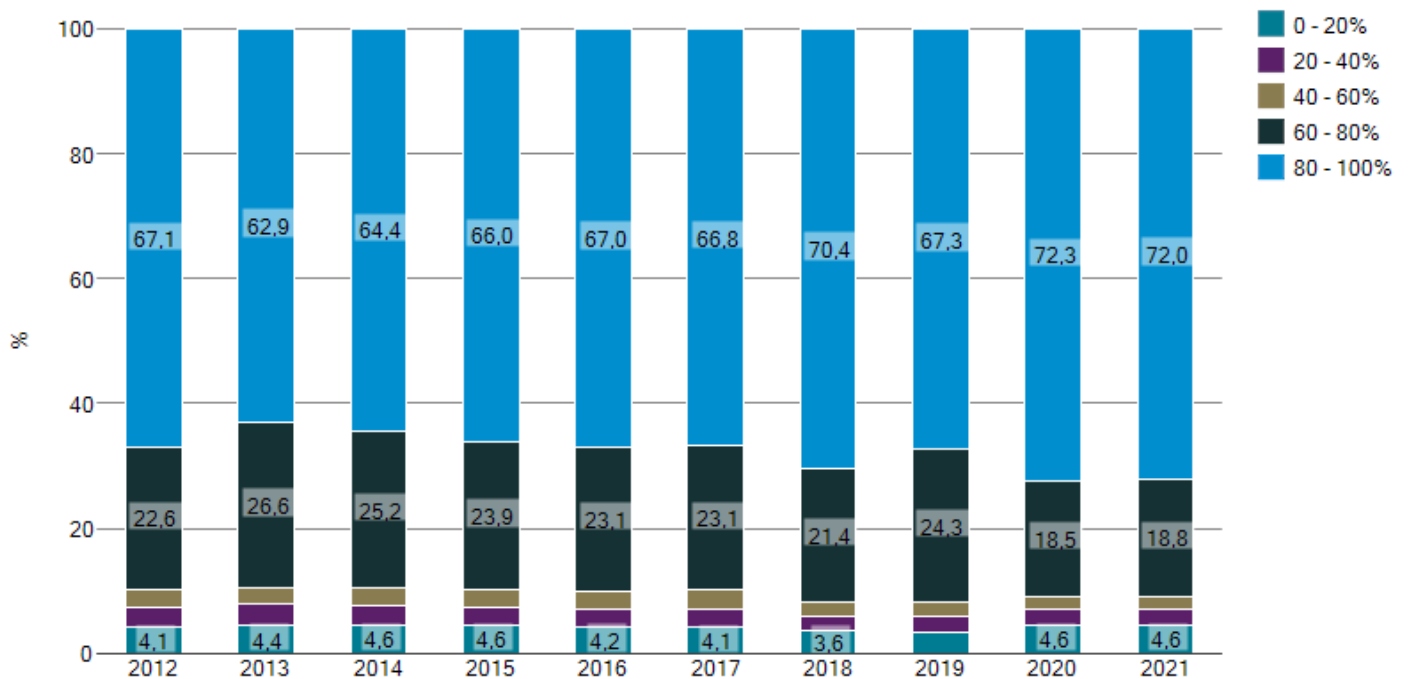
Figuur 45: Ontwikkeling gemiddelde omvang werkweek supermarkten en detailhandel food , zelfstandigen

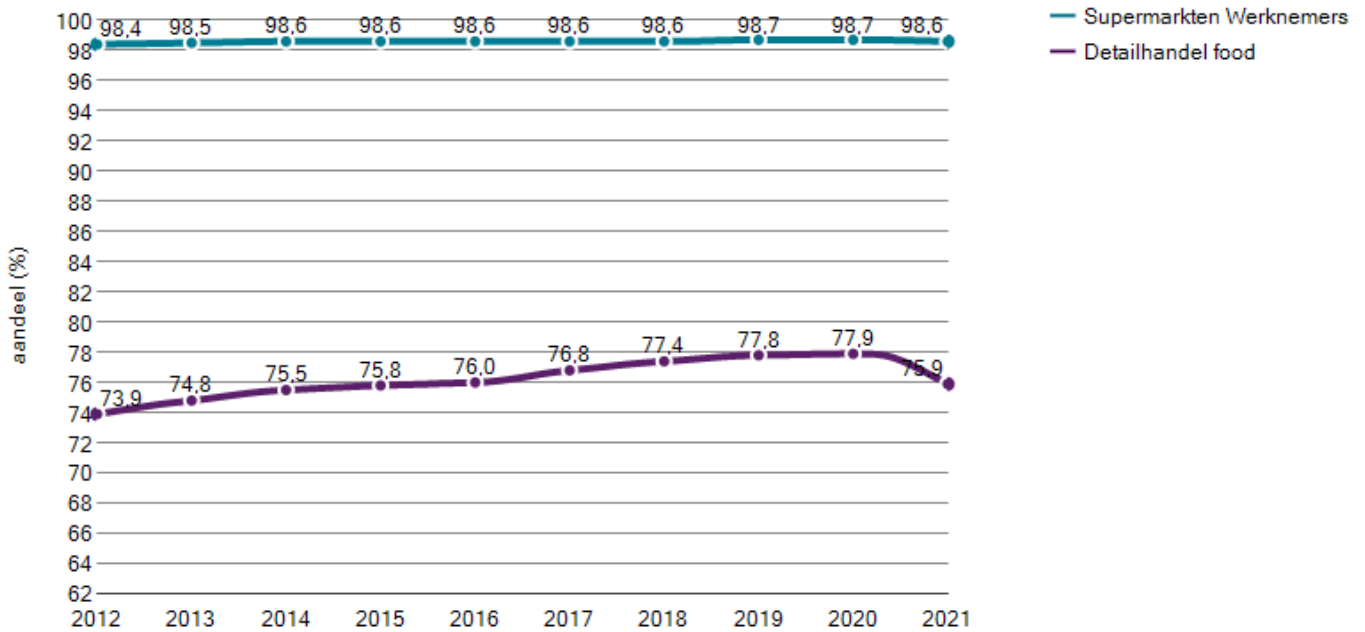
Figuur 46: Werkenden naar omvang werkweek supermarkten tussen 2012 en 2021, werknemers

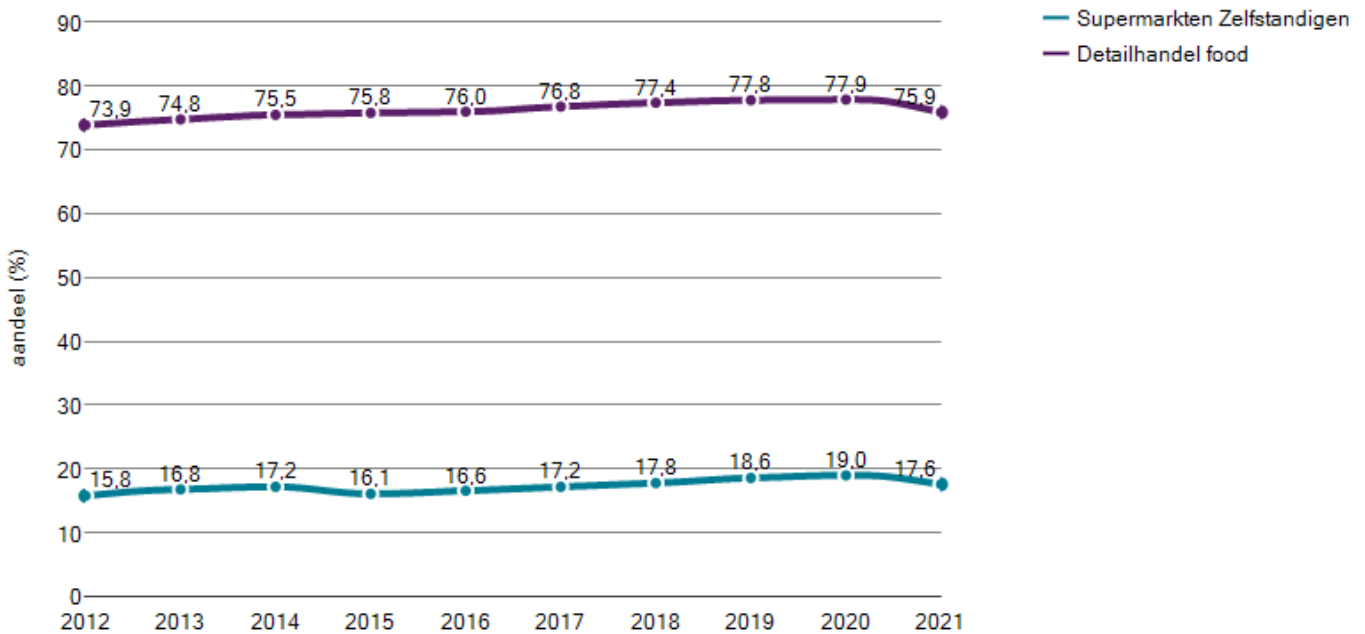
Figuur 47: Werkenden naar omvang werkweek supermarkten tussen 2012 en 2021, zelfstandigen

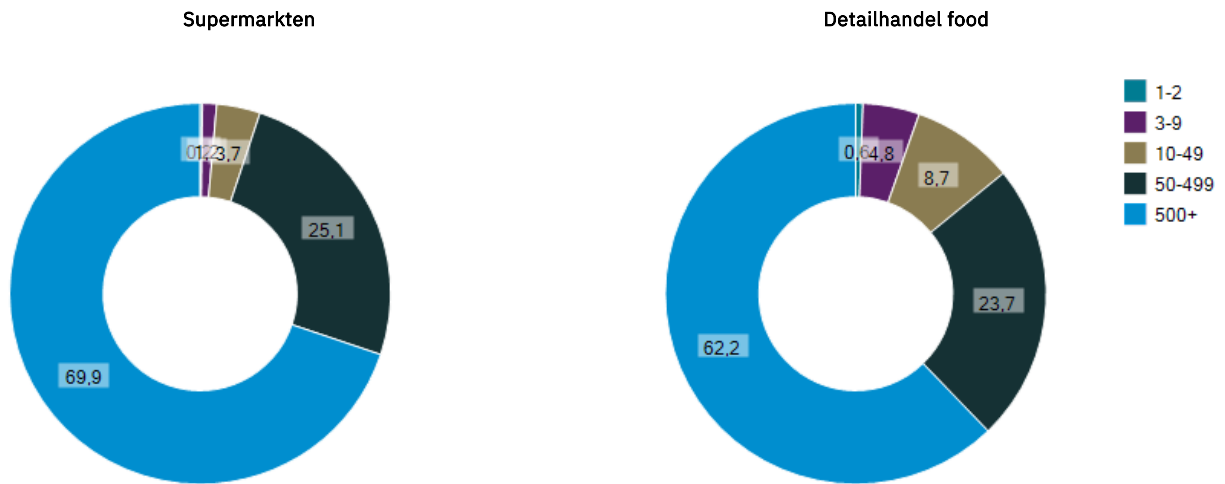
Figuur 48: Ontwikkeling aandeel werkenden bij bedrijven met 10+ werkenden supermarkten en detailhandel food, werknemers

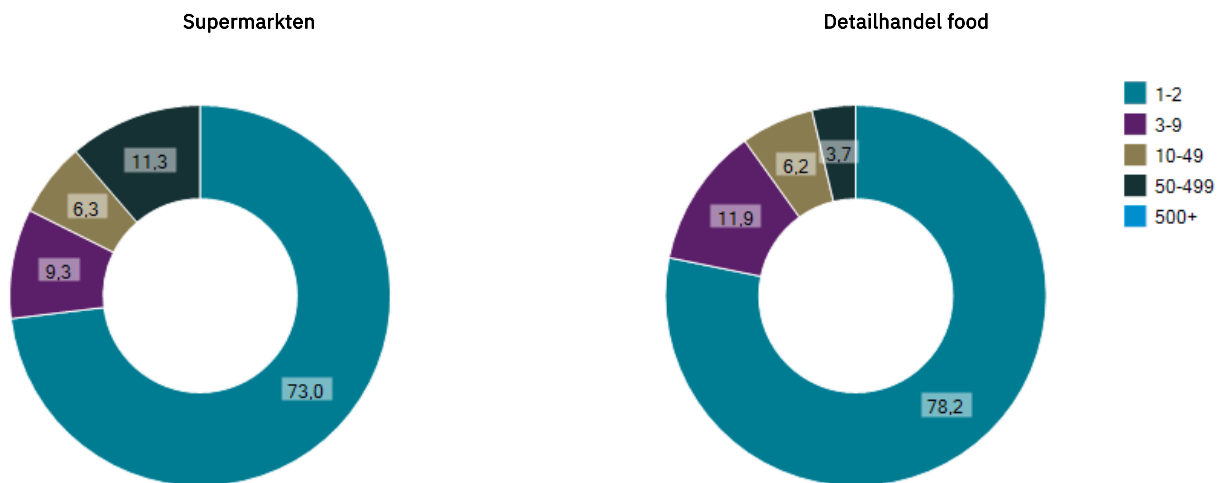
Figuur 49: Ontwikkeling aandeel werkenden bij bedrijven met 10+ werkenden supermarkten en detailhandel food, zelfstandigen

Figuur 50: Werkenden naar bedrijfsgrootte supermarkten en detailhandel food in 2021 (werknemers, in %)

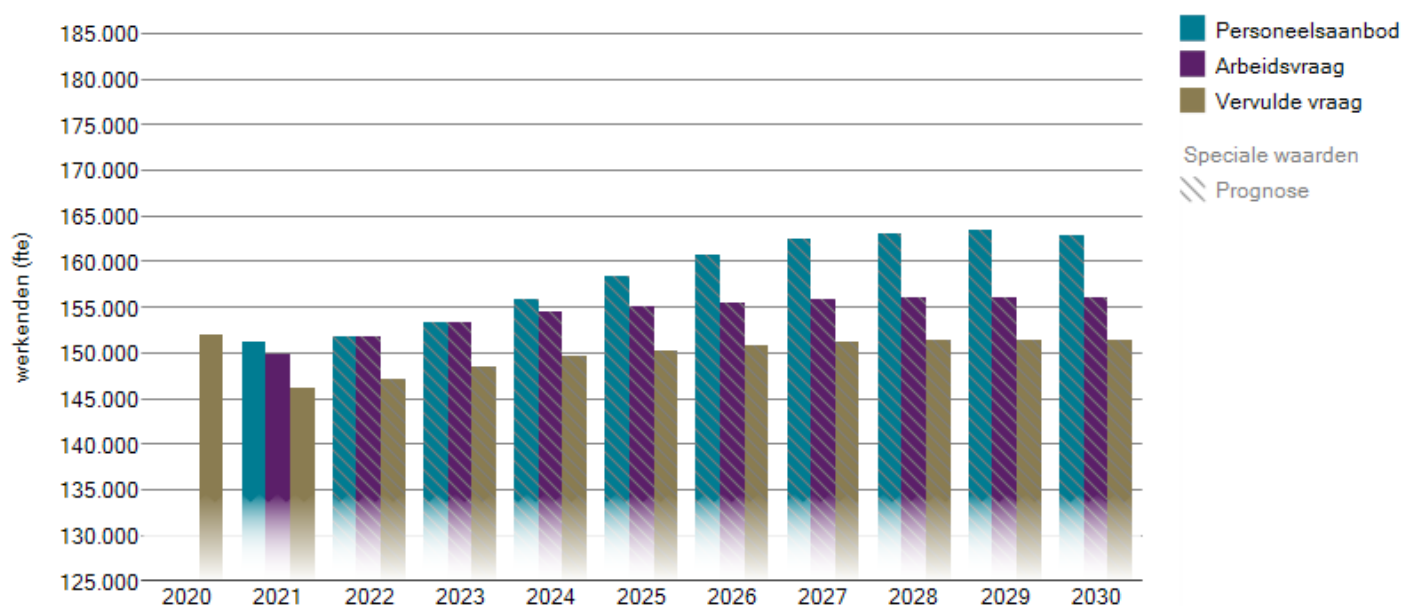
Figuur 51: Werkenden naar bedrijfsgrootte supermarkten en detailhandel food in 2021 (zelfstandigen, in %)

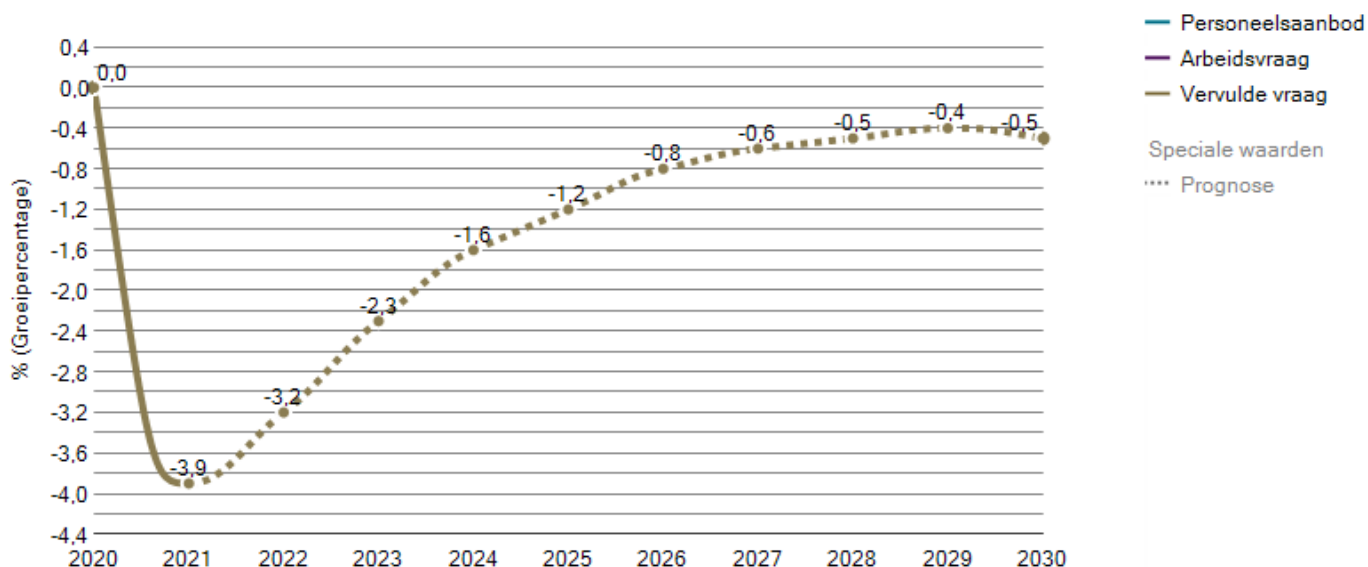
Arbeidsmarktprognoses

Deze paragraaf is gewijd aan de verwachte ontwikkeling van de arbeidsvraag, het personeelsaanbod en de vervulde vraag. Wanneer gesproken wordt over aantal werkenden, vraag of personeelsaanbod betreft dit de som van zelfstandigen/dga's en personen in loondienst. De vervulde vraag komt overeen met het verwachte aantal werkenden. De arbeidsvraag is de geschatte behoefte van bedrijven aan arbeidskrachten. Het verschil tussen de arbeidsvraag en de vervulde vraag is dus een indicatie van het aantal vacatures. Het personeelsaanbod is het geschatte aanbod van de beroepsbevolking in het betreffende arbeidsmarktsegment. De verwachtingen zijn tot stand gekomen op basis van Hermes, het arbeidsmarktprognosemodel van ABF Research. In Hermes is het aantal fte de centrale rekeneenheid.

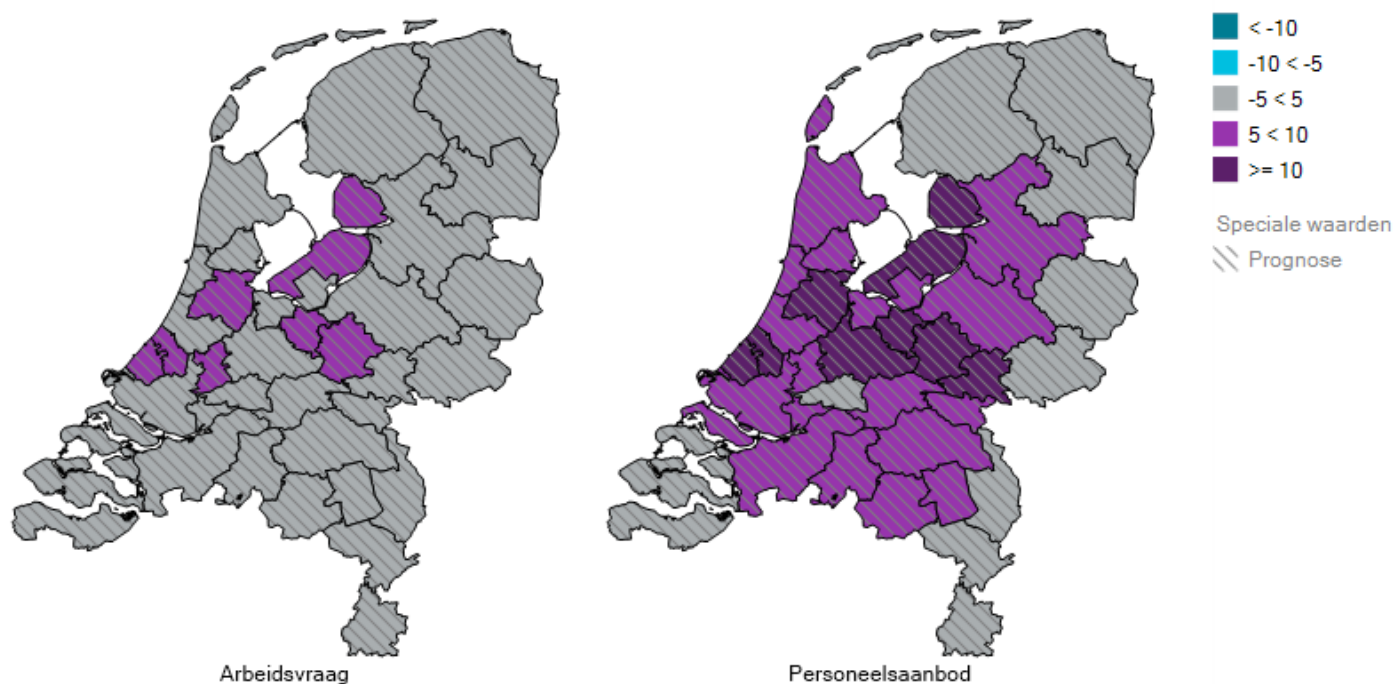
Figuur 52: Verwachte ontwikkeling arbeidsvraag, personeelsaanbod en vervulde vraag supermarkten

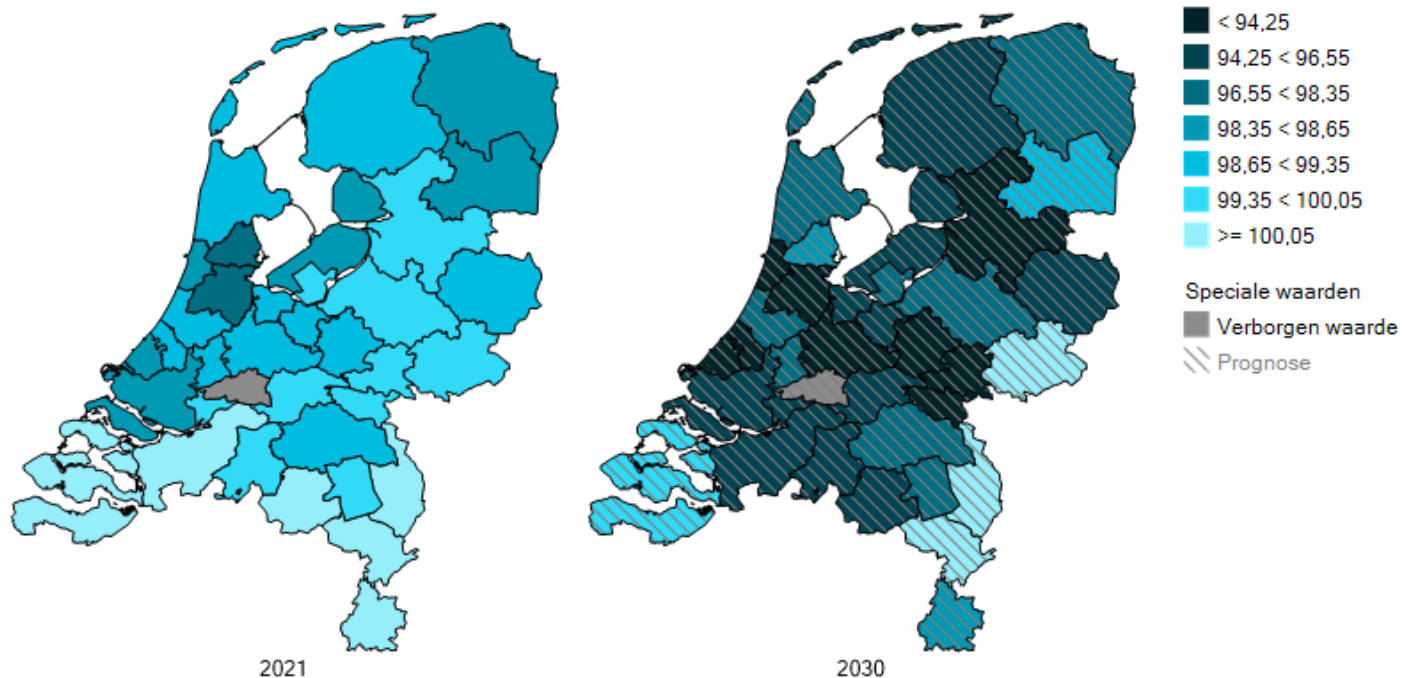
Figuur 53: Verwachte ontwikkeling arbeidsvraag, personeelsaanbod en vervulde vraag supermarkten t.o.v. 2020

Figuur 54: Verwachte ontwikkeling arbeidsvraag en personeelsaanbod supermarkten per arbeidsmarktregio 2030 t.o.v. 2022 (in procenten)

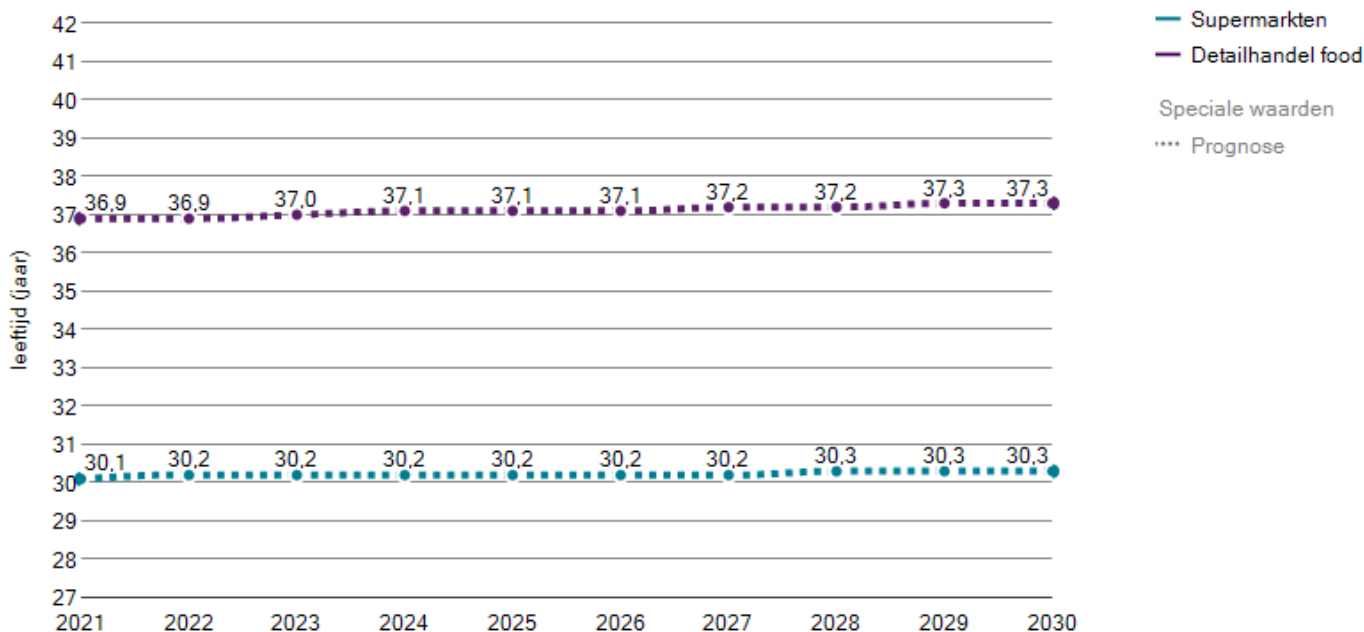
Figuur 55: Verwachte spanningsindex supermarkten per arbeidsmarktregio

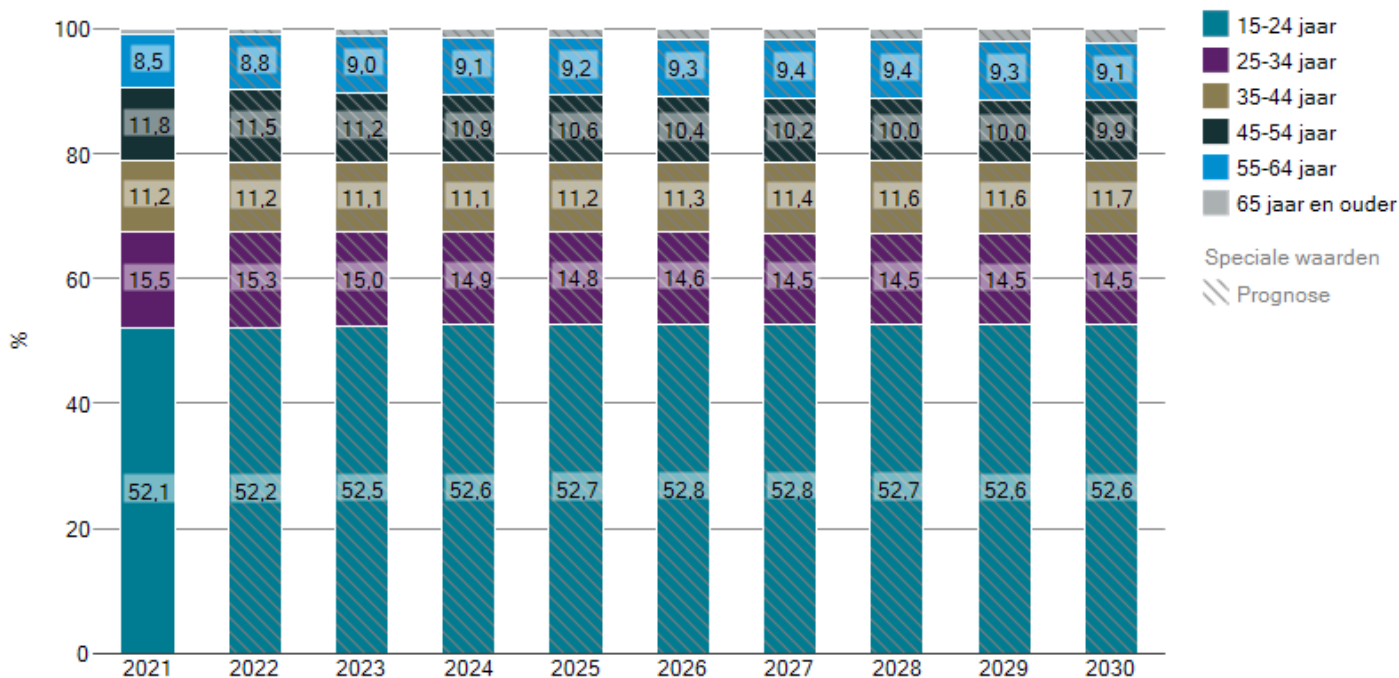
Toelichting: De spanningsindex wordt gemeten als het verwachte aantal vacatures per 100 werkzoekenden en is daarmee een maat voor de krapte op de arbeidsmarkt. Een dalende waarde geeft aan dat de spanning op de arbeidsmarkt is afgenomen. Een stijgende waarde geeft aan dat de spanning is toegenomen. Een spanningsindex hoger dan 100 duidt op een zeer krappe arbeidsmarkt. Hierbij is geen rekening gehouden met kwalitatieve aspecten in vraag en aanbod. Voor de branche supermarkten bedraagt de gemiddelde spanningsindex voor Nederland in 2021 99,1 en in 2030 95,7.

Arbeidsmarktsamenstelling

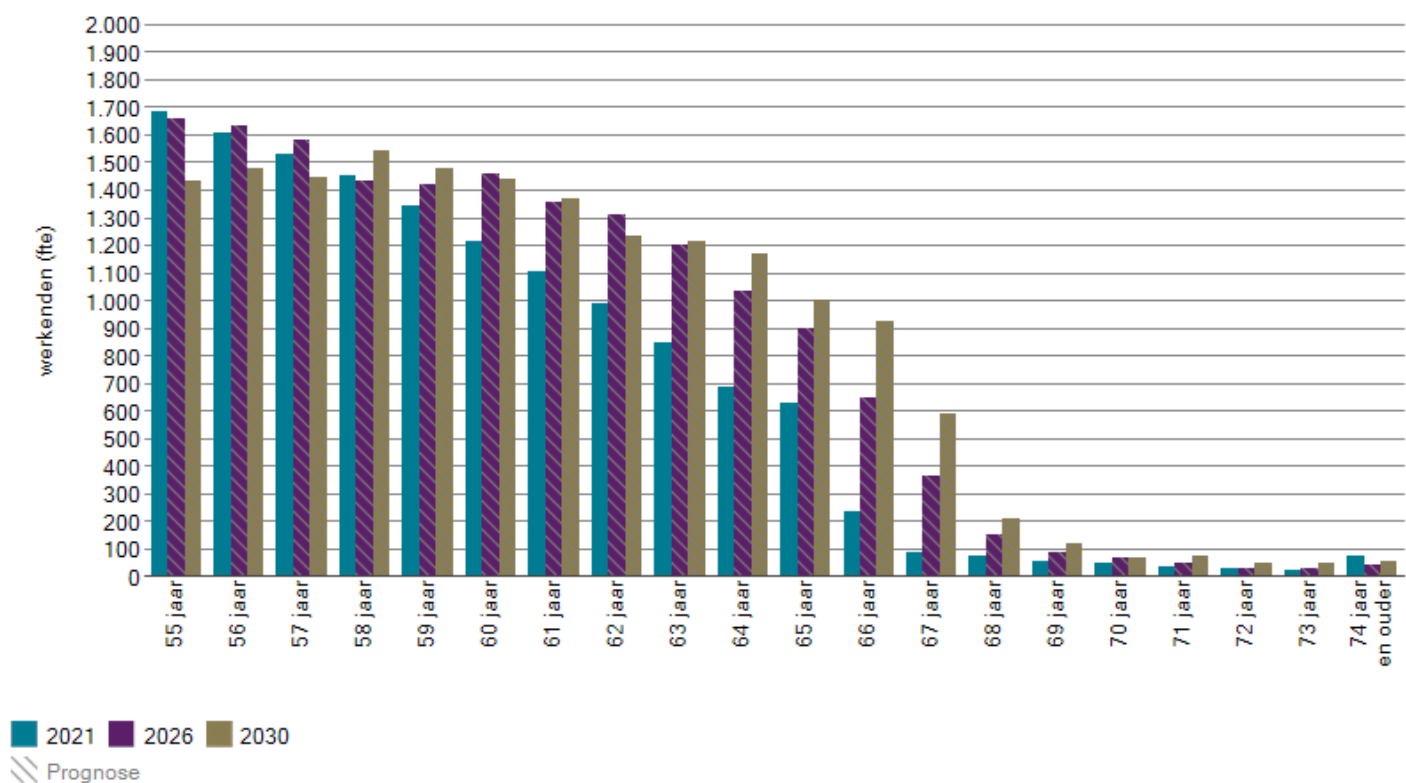
Figuur 56: Verwachte ontwikkeling gemiddelde leeftijd supermarkten en detailhandel food

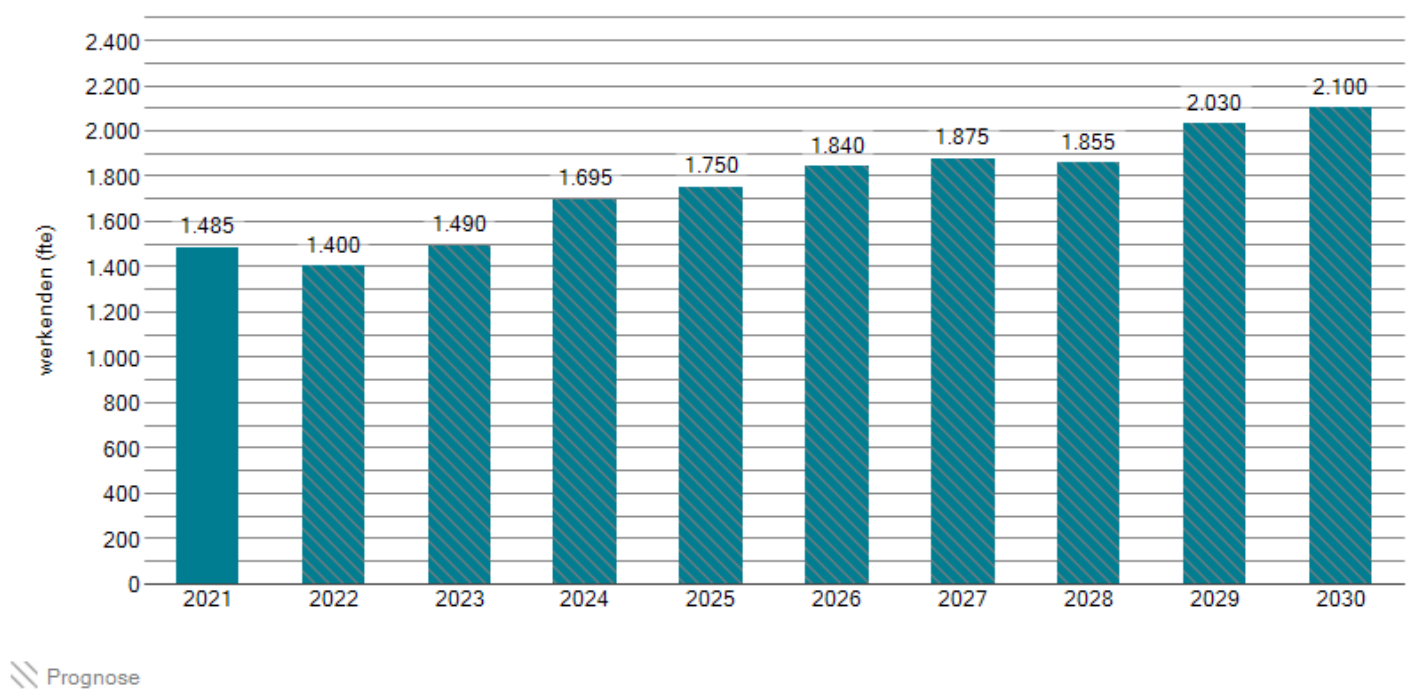
Figuur 57: Verwachte ontwikkeling naar leeftijdsverdeling supermarkten

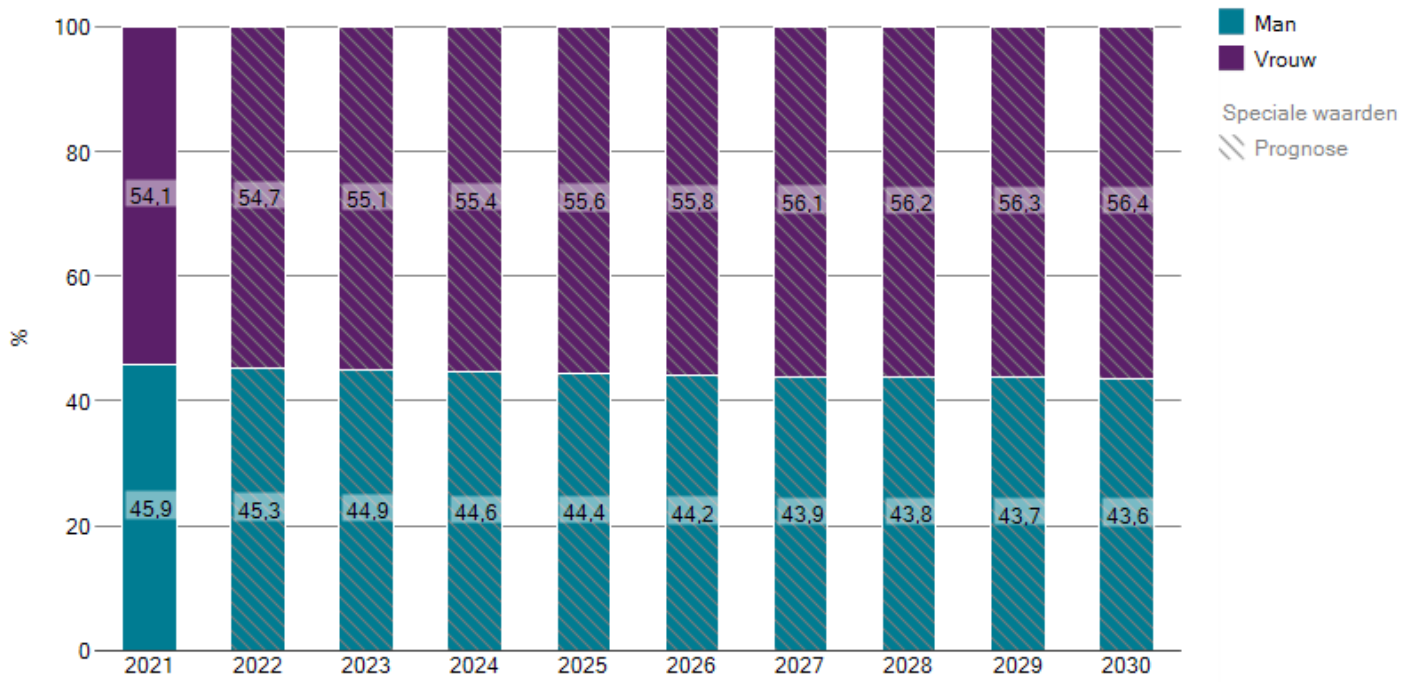
Figuur 58: Verwachte aantal werkenden 55 jaar en ouder supermarkten

Figuur 59: Verwachte uitstroom van 55 jaar en ouder supermarkten

Figuur 60: Verwachte ontwikkeling in verdeling naar geslacht supermarkten

Bijlagen

Begrippenlijst

Begrip	Omschrijving
Arbeidsduur	Het aantal uren dat per week wordt gewerkt. Afhankelijk van de cao varieert het maximum tussen 36 en 40 uur per week.
Arbeidsmarktregio's	35, vanuit arbeidsmarktoogpunt, samenhangende regio's die zijn gedefinieerd door het UWV, de VNG en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
Arbeidsvraag	Vraag naar arbeid waaronder zowel alle vervulde banen als vacatures vallen.
Beroepsbevolking	Alle personen van 15-74 jaar die minimaal 1 uur per week werken of die actief op zoek zijn naar werk van minimaal 1 uur per week en daarvoor ook beschikbaar zijn.
Dga	Directeur-grootaandeelhouder
Fte	Fulltime-equivalent. 1 fte betekent één voltijds dienstverband. Afhankelijk van de cao varieert dit tussen 36 en 40 uur per week.
Hoger onderwijs	Dit omvat het hoger beroepsonderwijs (hbo) en wetenschappelijk onderwijs (wo).
Instroom	Aantal personen dat het afgelopen jaar een baan heeft aanvaard in de branche. Het betreft dus de bruto instroom op brancheniveau.
Bruto jaarinkomen per fte	Het bruto inkomen omvat contractueel inkomen, overwerkloon en bonussen.
Personeelsaanbod	Het aantal beschikbare personen voor de arbeidsmarkt waaronder zowel de werkenden als de niet-werkende werkzoekenden vallen.
Primair onderwijs	Dit omvat basisonderwijs en speciaal onderwijs
Professional	Werkende die een beroepsgerelateerde opleiding heeft gevolgd of ten minste 5 jaar werkervaring binnen de sector heeft.
Secundair onderwijs eerste fase	Algemeen vormend en beroeps(voorbereidend) onderwijs dat aansluit op primair onderwijs. Het omvat het vmbo, havo/vwo onderbouw.
Secundair onderwijs tweede fase	Algemeen vormend en beroepsonderwijs dat aansluit op secundair onderwijs eerste fase.
Spanningsindex	Het aantal vacatures per 100 werkzoekenden. Bij een waarde tot 10 wordt de arbeidsmarkt als (Zeer) ruim beschouwd; bij een waarde tussen 10 en 30 gemiddeld; bij een waarde tussen 30 tot 100 krap, bij een waarde van 100 of meer zeer krap. De indicator wordt berekend door de restvraag te delen door het restaanbod en te vermenigvuldigen met 100.
Uitstroom	Aantal personen dat het afgelopen jaar een bedrijf in de branche heeft verlaten. Het betreft dus de bruto uitstroom op brancheniveau.
Vervulde vraag	Deel van de vraag dat wordt ingevuld door werkenden.
Werkenden	Werknemers en zelfstandigen.
Werknemers	Werknemers op de loonlijst, stagiaires, deelnemers aan de Wet Sociale Werkvoorziening, uitzendkrachten en oproepkrachten.
Werkweek	Zie 'arbeidsduur'.
Zelfstandigen	Personen die een inkomen in de vorm van belastbare winst uit een onderneming hebben gehad.

Arbeidsmarktregio's

De onderstaande afbeelding toont de 35 arbeidsmarktregio's in Nederland.

Sectoren en sectorclusters

Sectorcluster	Sector	Sectorcluster	Sector	
Landbouw, bouw en industrie	Landbouw en visserij	Logistiek en transport	Groothandel	
	Procesindustrie		Vervoer	
	Discrete industrie		Opslag	
	Nutsvoorzieningen		Post en koerier	
	Bouwnijverheid		Handel in voertuigen	
Detailhandel food	Detailhandel food	Zakelijke dienstverlening	Communicatie	
Detailhandel non-food	Detailhandel non-food		Dienstverlening ICT en informatie	
Horeca	Horeca		Financiële instellingen	
Uitzendbranche	Uitzendbranche		Vastgoeddiensten	
Overheid, onderwijs en zorg	Overheid		Zakelijke dienstverlening (facilitair)	
		Primair en speciaal onderwijs	Zakelijke dienstverlening (recht, financieën en administratie)	
		Voortgezet onderwijs	Zakelijke dienstverlening (specialistisch)	
	Middelbaar beroepsonderwijs	Cultuur, sport en overige sectoren	Cultuur	
	Hoger onderwijs		Sport	
	Vervoer		Overheid	
	Overig onderwijs		Overig	
	Ziekenhuizen		Consumenten dienstverlening	
	Overige curatieve zorg	Uitkering	Werkloosheidsuitkering (WW)	
	Verpleeg- en verzorgingshuizen		Bijstand (ABW, WWB)	
	Thuiszorg		Ziekte of arbeidsongeschiktheids-uitkering (ZW, WAO, WAZ, WIA, IVA, WGA)	
	Geestelijke gezondheidszorg (GGZ)		Overige sociale voorzieningen (IOAW, IOAZ, BBZ, WWIK, Wajong, overig)	
	Gehandicapten zorg	Overige arbeid, inclusief buitenland	Arbeid in het buitenland	
	Peuterspeelzaal en kinderopvang		Overige arbeid	
	Overig maatschappelijk en welzijnswerk		Pensioen	Pensioen (AOW, ANW, overige pensioenen)
			Geen baan of uitkering	Geen baan of uitkering
			Migratie	

De bovenstaande indeling wordt gebruikt ten behoeve van het arbeidsmarktsegment van instroom en uitstroom. In deze sectorindeling vormen detailhandel food en detailhandel non-food tezamen detailhandel totaal. Alle onderdelen van detailhandel overig zijn verdeeld over detailhandel food en detailhandel non-food.

Branche indeling

De onderstaande tabel toont de gehanteerde aggregaties.

Subsector (food, non-food, overig)	Subsector fysiek + web	Branchecluster	Branche	SBI '08	Beschrijving			
Food	Food	Levensmiddelenzaken	Supermarkten	47410	Supermarkten en dergelijke winkels met een algemeen assortiment voedings- en genotmiddelen			
				47292	Winkels in natuurvoeding en reformartikelen			
				47293	Winkels in buitenlandse voedingsmiddelen			
				Tankstations	47300	Benzinestations		
			Food	Food	Foodspeciaalzaken	Brood- en banketzaken	47241	Winkels in brood en banket
							47210	Winkels in aardappelen, groenten en fruit
Slagerijen en poeliers	47221	Winkels in vlees en vleeswaren						
	47222	Winkels in wild en gevogelte						
Slijterijen	47250	Winkels in dranken						
Viswinkels	47230	Winkels in vis						
Foodspeciaalzaken overig	47242	Winkels in chocolade en suikerwerk						
	47291	Winkels in kaas						
	47299	Gespecialiseerde winkels in overige voedings- en genotmiddelen (rest)						
Non-Food	Non-Food	Consumentenelektronica	Elektronicazaken	47410	Winkels in computers, randapparatuur en software			
				47420	Winkels in telecommunicatieapparatuur			
				47431	Winkels in audio- en videoapparatuur			
				47432	Winkels in een algemeen assortiment van wit- en bruingoed			
				47541	Winkels in witgoed			
				47542	Winkels in naai- en breimachines			
				47543	Winkels in overige elektrische huishoudelijke apparatuur			
				47544	Winkels in onderdelen voor elektrische huishoudelijke apparatuur			
				47781	Winkels in fotografische artikelen			
				Non-Food	Non-Food	Educatie & vrije tijd	Boekhandel en gemakzaken	47260
47610	Winkels in boeken							
47620	Winkels in kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften							
Cd-zaken	47630	Winkels in audio- en video-opnamen						

Subsector (food, non-food, overig)	Subsector fysiek + web	Branchecluster	Branche	SBI '08	Beschrijving
Non-Food	Non-Food	Educatie & vrije tijd	Muziekwinkels	47594	Winkels in muziekinstrumenten
			Rijwielzaken	47641	Winkels in fietsen en bromfietsen
			Speelgoedzaken	47650	Winkels in speelgoed
Non-Food	Non-Food	Huis & tuin	Dierenspeciaalzaken	47763	Winkels in dieren, dierbenodigdheden en hengelsportartikelen
			Bloemenwinkels	47761	Winkels in bloemen en planten, zaden en tuinbenodigdheden
			Doe-het-zelfzaken	47521	Winkels in ijzerwaren en gereedschappen
				47522	Winkels in verf, verfwaren en behang
				47523	Winkels in houten bouw- en tuinmaterialen
				47528	Bouwmarkten en andere winkels in bouwmaterialen algemeen assortiment
			Huishoudelijke-artikelenzaken en hobbywinkels	47595	Winkels in glas-, porselein- en aardewerk
				47596	Winkels gespecialiseerd in overige huishoudelijke artikelen (rest)
				47597	Winkels in huishoudelijke artikelen algemeen assortiment
				47783	Winkels in schilderijen, lijsten, prenten, kunstvoorwerpen en religieuze artikelen
				47791	Winkels in antiek
		Tuincentra	47762	Tuincentra	
Non-Food	Non-Food	Kleding & sport	Modezaken (kleding)	47511	Winkels in kledingsstoffen
				47512	Winkels in huishoudtextiel
				47513	Winkels in breiwol, handwerken en furnituren
				47511	Winkels in herenkleding
				47712	Winkels in dameskleding
				47713	Winkels in bovenkleding en modeartikelen (algemeen assortiment)
				47714	Winkels in baby- en kinderkleding
				47715	Winkels in babyartikelen algemeen assortiment
				47716	Winkels in onderkleding, foundations e.d.
				47717	Winkels in modeartikelen
				47718	Textielsupermarkten
		Schoenen- en lederwarenzaken	47721	Winkels in schoenen	
			47722	Winkels in lederwaren en reisartikelen	

Subsector (food, non-food, overig)	Subsector fysiek + web	Branchecluster	Branche	SBI '08	Beschrijving
Non-Food	Non-Food	Kleding & sport	Sport- en kampeersaken	47642	Winkels in watersportartikelen
				47643	Winkels in sportartikelen (geen watersport)
				47644	Winkels in kampeerartikelen (geen caravans)
Non-Food	Non-Food	Persoonlijke verzorging	Drogisterijen	47741	Winkels in drogisterij-artikelen
				47770	Winkels in juweliersartikelen en uurwerken
				47782	Winkels in optische artikelen
				47750	Winkels in parfums en cosmetica
Non-Food	Non-Food	Woninginrichting	Woon- en verlichtingszaken	47524	Winkels in tegels
				47525	Winkels in keukens
				47526	Winkels in parket-, laminaat- en kurkvloeren
				47527	Winkels gespecialiseerd in overige doe-het-zelfartikelen
				47530	Winkels in vloerbedekking en gordijnen
				47591	Winkels in meubels
				47592	Winkels in verlichtingsartikelen
47593	Winkels in artikelen voor woninginrichting algemeen assortiment				
Non-Food	Non-Food	Warenhuizen	Warenhuizen	47191	Warenhuizen
Overig	Overig	Ambulante handel	Ambulante handel	47811	Markthandel in aardappelen, groenten en fruit
				47819	Markthandel in overige voedings- en genotmiddelen
				47820	Markthandel in textiel, kleding en schoenen
				47891	Markthandel in bloemen, planten, zaden en tuinbenodigdheden
				47892	Markthandel in tweedehands goederen
				47899	Markthandel in overige goederen
				47991	Colportage
47992	Straathandel				
47999	Detailhandel via overige distributievormen				

Subsector (food, non-food, overig)	Subsector fysiek + web	Branchecluster	Branche	SBI '08	Beschrijving
Overig	Food	Webwinkels	Webwinkels - food	47911	Detailhandel via internet in voedingsmiddelen en drogisterijwaren
Overig	Non-food		Webwinkels - non food	47912	Detailhandel via internet in consumentenelektronica
				47913	Detailhandel via internet in boeken, tijdschriften, cd's, dvd's
				47914	Detailhandel via internet in kleding en mode-artikelen
				47915	Detailhandel via internet in huis- en tuinartikelen
				47916	Detailhandel via internet in vrijetijdsartikelen
				47918	Detailhandel via internet in overige non-food
				47919	Detailhandel via internet in een algemeen assortiment non-food
Overig	Overig	Overige detailhandel	Overige detailhandel	47192	Winkels met een algemeen assortiment non-food (geen warenhuizen)
				47742	Winkels in medische en orthopedische artikelen
				47789	Winkels gespecialiseerd in overige artikelen (rest)
				47792	Winkels in tweedehands kleding
				47793	Winkels in tweedehands goederen (geen kleding)